Çarşamba
7
SON KÂNUN
1942

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TANIN İSTANBUL
TELEFON: 24317, 24318, 24319
YEDİNCİ YIL — No. 2292
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Dünya Muharrirlerinden Tercümeler Serisi. No. 51, 52
PEARL S. BUCK
GURBETTEKİ KADIN
Türkçeye Çeviren: Mebrure Sami KORAY
2 Cilt F. 100 — REMZİ KİTABEVİ

Gelecek sene içinde 125 bin tayyare imal edebilecek olan Amerikan fabrikalarından birinde seri halinde çıkarılan tayyareler

Roosevelt Söylüyor

"Harp Müttefik Devletlerin Zaferi İle Bitecektir,,

"Vazifemiz Çetin, Zaman İse Kısadır,,

Amerika Bu Yıl 60 Bin Tayyare, 45 Bin Tank, 10 Milyon Ton Hacminde Gemi Yapacak Bu Miktarlar Gelecek Yıl Geniş Ölçüde Artacaktır

Mr. ROOSEVELT

Vaşington, 6 (A. A.) — Roosevelt, bugün kongredeki mesajında, kongreye ve millete harbin mütefiklerin zaferile biteceğini vadetmiştir. Cümhurreisi, bu sene ve gelecek sene istihsalâtı hakkında gayet büyük rakamlar zikrederek demiştir ki:

"Faşistler, Japonlar ve Naziler bu kanlı yola girdiklerindenberi ilk defa olarak şimdi üstün kuvvetlerin kendi aleyhlerinde bir

Sonu; Sa: 2; Sü: 3

Ekmek Ucuzladı

Buğdayı Koruma Vergisinin Kaldırılması Üzerine Ekmek Fiyatı 1 Kuruş, Francala Fiyatı 60 Para İndirildi

Ekmeğin bir miktar ucuzlatılmasını temin etmek maksadile buğdaydan alınan koruma vergisinin kaldırılması hakkında Büyük Millet Meclisince kabul edilen karar yürürlüğe girmiştir. Bunun üzerine dün Vilâyette bir toplantı yapılmış ve ekmek ile francala fiyatlarının ucuzlatılması etrafında görüşülmüştür. Bu görüşme sonunda ekmeğin kilosundan bir kuruş, francalanınkinden altmış para indirilmesine karar verilmiştir.

Bu karara göre, bu sabahtan itibaren fırınlarda francalanın kilosu 27 kuruş yerine 25,5 ve ekmeğin kilosu 16,5 yerine 15 buçuk kuruştan satılacaktır.

Diğer taraftan ekmeğin karne ile tevziine ait hazırlıklar ilerlemektedir. Bu hususiaki tafsilâtı ikinci sahifemizde bulacaksınız.

Geliri Mahdut Vatandaşların Gelirleri Arttırılırken..

Geliri mahdut ve muayyen olan vatandaşlar memurlardan ibaret değildir. Hayat her gün biraz daha pahalılandığı halde işçi yevmiyeleri artmamış, hususi müesseselerde çalışan memur ve müstahdemlerin gelirleri de yükselmemiştir. Onun için hükûmetçe memurlara yapılması düşünülüp tetkik edilen gelirin arttırılması mevzuuna geliri mahdut ve muayyen bütün vatandaşları da sokmak doğru olur fikrindeyiz.

M. Zekeriya SERTEL

Geliri mahdut ve az vatandaşların ücret ve maaşlarına bir miktar zam icrası lâzım geldiği hakkında bir kaç ay evvel ileri sürdüğümüz fikir üzerine Ankarada çalışma ve incelemelerin devam ettiği bildiriliyor. Hükûmet ve Meclis bu lüzumu kabul etmiştir. Yalnız yapılacak zammın şekli hakkında çeşitli fikirler ortaya atılıyor. Bir fikre göre memur maaşlarından alınmakta olan buhran ve muvazene vergisinin kaldırılması bu işi halle yeter. Başka bir fikre göre, memurlara üç aylık maaşları nisbetinde bir avans vererek bunu tedricen aylıklardan kesmek daha doğru olur. Bundan başka memurlara ucuz giyim eşyası ve erzak verebilecek kooperatifler teşkili fikri de vardır. Belediyemizin dağıtma işi ile uğraşmak üzere mevcut belediye kooperatifine bir milyon lira sermaye vermesi fikri de bu işle ilgili olsa gerektir.

Devletin her şeyden evvel memurlarının refahını düşünmesi kadar tabiî bir şey olamaz. Devlet memuru vakar ve haysiyetini koruyabilmek için hayatî seviyesinden fedakârlık yapmak zorunda kalmamak gerektir. Hayatın 1939 yılına nisbetle % 50 nisbetinde pahalılandığında şüphe yok tur. Ticaret Odasının pahalılık endeksleri de bu nisbeti teyit etmektedir. Halbu ki memur maaşları olduğu yerde durmaktadır. Giyeceğini ve yiyeceğini yüz de elli farkla almağa mecbur olan memurun ise harpten evvelki hayatî seviyesini muhafaza etmesine imkân yoktur. Önümüzdeki yıllarda daha büyük yoksulluklara ve sıkıntılara düşeceğimize ise şüphe yoktur.. Memuru bu karanlık düşünceden kurtarmak için bir an evvel onun da gelirini hayatın icaplarına uydurmakta geçikmemek gerektir.

★ ★

Bu mevzu etrafında yapılan neşriyata dikkat etmişseniz görmüşsünüzdür ki, ortada terfihi düşünülmüş sadece devlet memurlarından ibarettir.

Halbuki geliri mahdut ve muayyen olan vatandaşlar memurlardan ibaret değildir. Hayat hergün biraz daha pahalılandığı halde, işçi yevmiyeleri artmamış, hususi müesseselerde çalışan memur ve müstahdemlerin gelirleri de yükselmemiştir. İşçi cephesinkasındaki iktisadî hayatımız

Sonu; Sa: 2; Sü: 6

M. Parti Grupunda Görüşülen Takrir

İlk Öğretim Öğretmenlerinin Birikmiş Alacakları İşini Tetkik Etmek Üzere Partide Bir Komisyon Kuruluyor

Ankara 6 (A. A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu umumî heyeti 6/1/942 salı günü saat 15 te reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uran'ın reisliğinde toplandı.

Celse açıldıktan ve geçen toplantıya ait zabıt hülâsası okunduktan sonra kürsüye gelen Münakalât Vekili, son haftalar zarfında hüküm sürmekte olan şiddetli soğuklar yüzünden kara ve deniz vasıtalarının maruz kaldıkları müşkülleri ve bu meyanda hadis olan kazalarla onlara karşı alınan tetbirleri izah ve Grup Umumî heyetini, umumî nakil işleri hakkında tenvir etmiştir.

Bundan sonra ruznameye geçilerek, Bursa mebusu Nevzat Ayas'ın ilk öğretim öğretmenlerinin tedahülde kalmış alacakları hakkında hükûmetçe ne düşünüldüğünü Maarif Vekilinden soran takriri okunmuştur. Bu hususta izahat veren Maarif Vekilini müteakip takrir sahibile birlikte söz alan hatipler dinlenmiş ve bu mevzuun teşkil edilecek bir Parti komisyonunda incelenmesi hakkında hükûmetin de iştirak ettiği takrir Grup Umumî heyetince kabul edilerek celseye nihayet verilmiştir.

Bugünkü Meclis toplantısı

Ankara, 6 (TAN) — Yarın saat 15 te toplanacak Meclis ruznamesinde kaçakçılığın men ve takibine ait kanuna ek bir lâyiha, noter kanunu, Türkiye - Fransa, Türkiye - İngiltere tediye ve ticaret muahedelerine zeyil olarak imzalanan anlaşmaların ve

Sonu; Sa: 2; Sü: 1

AFRİKA CEPHESİ

G. Rommel Kuvvetleri

Gedabya Bölgesinde Kat'î Bir Mukavemet İçin Hazırlanıyor

Kahire 6 (A. A.) — Orta şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Seyyar kollarımız ve hava kuvvetlerimiz Gedebya bölgesinde yeni faaliyette bulunmuşlar, düşmanın makineli taşıt topluluklarına muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bardia harekâtı esnasında alınan esirlerin sayısı şimdi 28 i subay olmak üzere 1804 Alman ve 145 i subay olmak üzere 5278 İtalyana baliğ olmuştur. Bu her iki millete mensup olup sihhiye servisleri tarafından tahliye edilen dokuz yüz yaralı bu rakamlara dahil değildir.

Sonu; Sa: 2; Sü: 7

ŞARK CEPHESİ

Rus Kıtaları

Kırımda Kerç Yarım Adasının İşgalini Tamamlamıştır

Moskova ,6 (A. A.) — Sovyet gece tebliği: Son kânunda kıtalarımız düşmanla şiddetli muharebeler yaparak cephenin bazı kesimlerinde ilerlemeye devam etmişler ve bir kaç meskûn mahalli işgal etmişlerdir.

Almanlar, insan ve malzemece ağır kayıplara uğramıştır. 4 Son kânunda 41 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin 6 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinin merkez kesiminde muharebeler devam etmektedir. Kıtalarımız mütemadi hücumları ve mukabil taarruzlariyle düşmanı ağır zayiata uğratmaktadırlar.

Sonu; Sa: 2; Sü: 7

Romanyada Haftada İki Gün Mısır Unu Hamuru Yenilecek

Bükreş, 6 (A. A.) — Romanyada ekmek vesika ile verilecektir. Bununla beraber haftada iki gün ekmek yerine mamelinga yenecegi söylenmektedir. Mamelinga mısır unu ile yoğurulmuş bir nevi hamurdur.

Bulgaristanda

Safya, 6 (A. A.) — Mevcut un stokları son kânunda tükenmiş olacağından Sofya fırınlarına bundan sonra ekmek imali için verilecek unlar yüzde 35 nisbetinde mısır unu karıştırılacaktır.

Hintlilerin Churchill'den Talepleri

Hindistanda Derhal Millî Bir Hükûmet Kurulması İsteniyor

Bombay, 6 (A. A.) — Kongreye ve Müslüman birliğine faal bir şekilde iştirak etmemekle beraber Hindistanın siyasî işlerinde mühim roller oynamış olan Hindistan ileri gelenlerinden mürekkep grup Churchill'e yazı ile doğrudan doğruya müracaat etmişlerdir. Bu mesajda Churchill den meşrutiyet meselesinin har bin nihayetine kadar tehiri ve aşağıdaki tedbirlerin alınması istenilmektedir:

Sonu; Sa: 2; Sü: 1

PASİFİK HARBİ

Malezyada Muharebe

İngilizler Perak Ve Kuantan'dan Geri Çekiliyor

Kuantan Hava Üssü Japonların Elinde

MALEZYA'DA:

Singapur, 6 (A. A.) — "Resmî tebliğ,, Tehdit altında bulunan sol cenahımızı korumak için Perak cephesinde kıtalarımız bir miktar daha geri alınmıştır. Pahang'da kıtalarımız Kuantan bölgesinden geri çekilmişlerdir. Bir tayyare düşürülmüş, diğer bir tayyare de hasara uğratılmıştır. Düşman tayyareleri dün gece Singapur üzerinde yüksekten uçmuşlardır. Birkaç bomba atılmıştır. Sivillere ait meskenler hafif hasara uğramış ve sivil ahaliden bir kişi ölmüştür.

Kuantan hava üssü Japonların elinde

Tokyo 6 (A. A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon müfrezeleri Malezyanın şark sahilini takiben cenuba doğru ilerlemeğe devam ediyorlar. 30 ilk kânunda Kuantan'ı işgal eden bu

Sonu; Sa: 2; Sü: 2

Hawai Açıklarında Bir Deniz Muharebesi

Stokholm, 6 (A. A.) — Londra da dolaşan bir şayiaya göre, Amerikanın Pasifikteki bir filosu Hawai açığında bir Japon filosu ile harbe tutuşmuştur. Bir Amerikan zırhlısının ağır hasara uğradığı söylenmektedir.

G. Wavell Felemenk Hindistanına Gidiyor

Batavia, 6 (A. A.) — General Wavell'in umumî karargâhı, Felemenk Hindistanında bulunacağı resmen haber verilmektedir. Umumî karargâhın tesis edileceği şehir, henüz tesbit olunmamıştır..

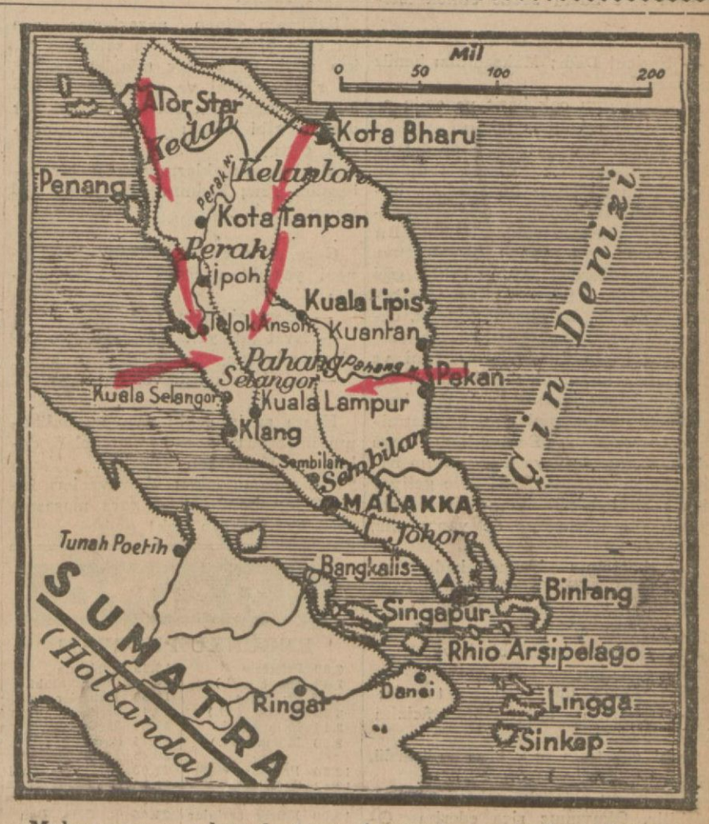

Malezya yarım adasında Japon taarruzlarının istikametlerini ve resmi tebliğlerde ismi geen yerleri gösterir harita

Karın Zararları

Dün Şehrimizde İki Ev Çöktü. Bir Ölü, 2 Ağır Yaralı Var

(Yazısı 2 inci sahifede)

Günler Geçerken

Çocuklarımızı Zevksizlikten Esirgemeliyiz

REFİK HALİD KARAY

Bir zamandanberi, çocuklar için çıkarılmış çeşit hikâye kitaplarına, romanlara. mecmualara göz gezdirmekteyim. Çoğunun — resimleri, kâğıtları, kapakları gözçeğici süslü de olsa — yazılış tarzı baştan savma. Okunurken düzensiz cümleler aksıyor; üslûpta hiç özen, ahenk, sevim yok. Kelimeler, denize atılmış yemiş kabukları gibi sallanıyor, bir türlü durulmuyor; cümleler uçurtma kuyrukları kadar titrek ve halecanlı... Zincir sağlamlığile gerilip yerli yerini bulamıyor; her şey sapır sapır dökülüyor, baş döndürüyor. Ben, yalnız okumakla kalmıyorum: küçüklere de yüksek sesle okutuyorum, dinliyorum, soruyorum ecnebi dilden şıpınişi çevrilenler hemen hemen bundan 60 sene önce (Alik) ve (Civelek) efendilerin (Simonemari), (Kızıl Sihirbaz) tercümeleri kadar şivesiz. Çocukları ancak hikâyenin verdiği kaba merak bakımından ilgilendiriyor; güzel yazı tarafından kavramıyor; onlara iyi yazmak isteği ve dil saygısı vermiyor. Dilimizin akıcılığını, kuntluğunu, hoşluğunu hiç duyurmuyor.

İlk okulların okuma kitapları da — baskıca özenilmiş olmakla beraber — epeyce kusurlu. Yazılarının taze zihinlere işlemesi, tatlı bir tesir bırakması için çocuklara hikâye kitabı yazanların hem denenmiş üslûpçu olması, hem de küçük yaş psikolojisi bilmesi icap eder. Kitapçıların: "Adam sende, kapağındaki resimle boyalara bak... Çocuktur, ne anlar?,, zihnile şuna buna yaptırdıkları bir sürü kötü kitaplar arasına iyilerini, güzellerini katabilmemiz için tek çare adlı sanlı muharrirlerimize baş vurmaktır. Gönül istiyor ki seçme bir çocuk kütüphanesine eser verenler arasında Yakup Kadri gibi içli ve olgun, Reşat Nuri gibi sade ve sevimli yazan romancılar Yusuf Ziya ve Orhan Seyfi gibi akıcı ve pışkın türkçeyi ustalıkla kullanan muharrirler, Vâ-Nû gibi tatlı dilli fıkracılar, tanınmış imza sahipleri bulunsun! Bu işi klâsik eserlerin lisanımıza çevrilmesi kadar lüzumlu gördüğümüz içindir ki Maarif Vekilliğinin yardımını dilemek ve şimdiye kadar yapılanı azımsamak hakkımızdır.

Çocuğu yalnız bilgisizlikten, bakımsızlıktan, yoksulluktan değil, savsakcasına yopılmış işlerle karşılamaktan, zevksizliğe alışmaktan da kurtarmak lâzımdır Yarınki Türk dünyasının güzelliğini, çocuklarımızı bir cins, ruh sakatlığı olan çırpıştırıcılıktan, zevksizlikten esirgemekle elde edeceğimize inananlardanım!

Birmaya'nın müdafaasını temin etmek üzere Rangon limanına çıkarılan tankları

GÜLEN GÖZLER Millî ve Edebî Roman

No. 47

Yazan: MEHMET ABUT

Bir ara genç adam nazarlarını Salihaya çevirdi. Ve gözlerini hiç kırpmadan uzun uzun baktı. Sonra:

— Saliha hanım, dedi. Sakın şaşırmayınız. Sizinle bugün büsbütün başka bir mevzu üstünde konuşacağım.

Genç kadının çehresi sarardı:

— Buyurunuz, sizi dinliyorum.

— Ben hislerimi ifade etmesini pek bilmem.. Şimdiye kadar da o ihtiyacı duymamıştım.

Ulvi Cenap sustu; kalın kaşları birleşti.. Sonra gözlerini tekrar Salihanın soluk yüzüne kaldırdı:

— Bu eve geldiğim gün bu muhit içinde ne kadar yalnız ve ne kadar yabancı kaldığınızı hemen hissetmiştim. Zaman bana kanaatimde aldanmadığımı kuvvetle anlattı. Sizde, hiç bir kadında görmediğim, tesadüf etmediğim bir kuvvet buldum. Tahammülünüze, ruhunuza hayran oldum. Fakat emin olunuz ki size karşı daima iyi hislerle yaklaştım.. Mahremiyetinize dalarken bir mabede giren dindarlar gibi kalbim ve ruhum tertemizdi; siz bana karşı daima bir kardeş muamelesi ediyor. Tıpkı dünyevi zevklerden tamamen sıyrılmış râhibelerin, bir erkeğe hitap ettiği gibi konuşuyor; bana saf, berrak, ilâhî nazarlarla bakıyordunuz. Akmak isteyen yaşlar altında hâlâ gülen gözlerinizi gördükçe, ruhunuzun büyüklüğü karşısında size âdeta secde etmek istedim..

Saliha, soğuk bir sesle:

— Netice! Dedi; Maksadınızı henüz anlıyamadım..

— Maksadım çok basit ve emin olunuz ki çok temiz..

— Ondan eminim! Sizi dürüst ve vicdanlı bir erkek olarak tanıdım. Nazarlarınızda temiz hislerinizin, büyük kalbinizin gölgesi asla silinmedi Onun için size yaklaşabildim.. Bir ağabeyden veya yaşlı bir dosttan, hattâ bir pederden yardım bekler gibi size koştum. Hastamın şifası için beraber çalıştık.. Beraber düşündük, değil mi? Yaptıklarımız o kadar büyük, alâkanız benimki kadar samimî ve menfaatsiz idi. Ondan emin idim. Siz tam bir kâmil insan gibi yalnız karşınızdakinin ıstıraplarını hafifletmiye çalışıyordunuz. Benim kadın veya erkekliğim, genç veya ihtiyarlığım bahis mevzuu değildi. Bana öyle geliyor ki siz ayni büyüklüğü, ayni alâkayı zavallı bir dilencinye de yapardınız, değil mi?

Ben, hastamın başında kadınlığımı unutmuş şuursuz bir cesettim. Siz erkekliğinizi, gençliğinizi asla düşünmeden, yardım eden, koruyan, hayat vermiye çalışan insanî bir kuvvettiniz Ondan eminim..

Ulvi Cenap, Salihanın titriyen parmaklarını bıraktı ve:

— Evet, hanımefendi.. Saliha hanımla biraz konuşuyorduk da..

Behiye, mânidar ve acı bir sesle sordu:

— Rahatsız mı ettim?

— Hayır,zaten şimdi gidiyordum, müsaadenizle!

Salihanın sönen nazarlarına son bir defa baktıktan sonra salondan çıkıp gitti. Saliha bir müddet ayakta, ne söyliyeceğini ve yapacağını bilmeden sendeledi.. Sonra birden karar vermiş gibi telâşlı adımlarla odadan çıktı..

Behiye, dudaklarında acı bir tebessüm genç kadının arkasından bakıyor..

. . . . . .

Gece, saat on bir. Hastabakıcı iğneyi yaptıktan sonra Salihaya sordu:

— Ben gideyim mi?

— Evet git, yat. Ben saat üçte seni uyandırırım.

— Allah rahatlık versin..

. . . . . .

Hasta sakin sakin uyuyor. Salihanın nazarlarında endişe gölgeleri dolaşıyor. Koltuktan sıyrıldı.. Yavaş yavaş odadan çıktı: Merdivenleri indi. Salon bomboş. Cigara masasına yaklaştı. Mektup yok! (Arkası var)

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30	Program	18.25	Konuşma
7.33	Müzik (Pl.)	18.45	Çocuk klübü
7.45	Haberler	19.30	Haberler
8.00	Müzik (Pl.)	19.45	Serbest
8.15	Evin saati	19.55	Şarkılar
8.30	Müzik (Pl.)	20.15	Radyo gazet.
		20.45	Marş
12.30	Program	21.00	Ziraat takvimi
12.33	Şarkılar	21.10	aFazıl
12.45	Haberler	21.30	Konuşma
13.00	Müzik şarkılar	21.45	R. Cüm. Ban
13.30	Müzik (Pl.)	22.30	Haberler
18.00	Program	22.45	Dans müziği
18.03	Dans orkes	22.55	Kapanış

Ekmek Karneleri Dolduruluyor

Dün Vilâyette Bir Toplantı Yapıldı

Dün şabah vilâyette ekmek dağıtma işinin karne ile yapılması etrafındaki çalışmaları tetkik etmek için valinin başkanlığında bir toplantı yapılmıştır Toplantıda vali muavinleri, kaymakamlar, belediye müdürleri hazır bulunmuştur.

Yapılan görüşmeler sonunda verilen kararlara göre karnelerin doldurulması işinde öğretmenler, emniyet memurları, defterdarlık memurları çalıştırılacaktır. Öğretmenlerden dün 1 inci ilk okulda, defterdarlık ve emniyet memurları da Eminönü Halkevinde karneleri doldurmaya başlamışlardır. Eminönü Halkevinde dün 15 bin karne doldurulmuştur.

Karneler beyaz kartonlardan mustatil şeklinde hazırlanmıştır. Karnenin sol tarafında vilâyet, kaza, mahalle adları ve ev numarası yazılmaktadır. Bu yazılar altında, bu karnelerin her yerde her zaman muteber olduğu hakkında bir de kayıt bulunmaktadır. Karnenin öbür yerleri karelere bölünmüş olup, üzerinde rakamlar ve harfler bulunmaktadır. Her karnenin kaç büyük ve kaç küçük nüfusun ihtiyacını karşılayacağı karelere yazılmaktadır. Karnelerin doldurulması tamamlanınca Ankaraya malûmat verilecek, gelecek emre yöre çalışmalar tamamlanacaktır.

ADLİYEDE

Beyaz Peynirden Zehirlenen Aile

Şehremininde Karabaş mahallesinde oturan Hüseyin ve karısı Sıdıka kahvaltı ettikleri beyaz peynirden zehirlenmişlerdir.

Gureba hastahanesine kaldırılan hastalardan Sıdıka bir kaç saat içinde ölmüştür. Ölüyü muayene eden Adli tabip Hikmet Tümer cesedi morga kaldırtmış, yedikleri peynirden kalan kısım da tahlil edilmek üzere kimyahaneye gönderilmiştir.

Diyanet İşleri Reisliği

Ankara, 6 (TAN) — Münhal bulunan diyanet işleri reisliğine, İstanbul üniversitesi ordinaryüs profesörlerinden Şerafettin Yaltkaya tayin edilmiştir. Bu hususta hazırlanan kararname yüksek tasdike arzolunmuştur.

Kasaplık Hayvan Gelecek

Ankara, 6 (TAN) — Son günlerdeki soğuklar yüzünden İstanbula ve diğer bazı kalabalık şehirlere kasaplık hayvan sevkiyatı bir çok güçlüklerle karşılaşmıştır. Bunu gözönün - de tutan Münakalât Vekâleti sevkiyatın intizamla yapılabilmesi için icap eden tedbirleri almıştır.

Karın Zararları

Dün Şehrimizde İki Ev Çöktü, Bir Ölü, 2 Ağır Yaralı Var

Şehrin kardan temizlenmesine dün de hızla devam edilmiştir. Evler ve dükkânlar önündeki karların şehir halkı tarafından temizlenmesi yüzünden yolda düşenler azalmış ve temizlik ameleleri ile elektrik, tramvay ve tünel işletmesi umum müdürlüğü ameleleri yalnız caddeleri temizlemekle meşgul olmuşlardır. Beyoğlu, Beşiktaş, Eminönü, Fatih bögelerindeki esaslı ana caddeler kardan temizlenmiştir. İki gündenberi çalıştırılan ücretli ameleler dün çalıştırılmamış ve belediyenin elinde bulunan 28 kamyon ile 215 araba tamamiyle kar temizleme işine ayrılmıştır. Belediyenin beyannamesi üzerine kendi evi veya dükkânı önündeki karı temizlemiyen kimselerden dün de 53 kişi cezalandırılmıştır.

Tramvayların işlemesi için yapılan çalışmalar üzerine Topkapı - Eminönü, Edirnekapı - Eminönü, Yedikule-Eminönü, Karaköy - Şişli, Taksim-Maçka yolları açılmış, bu hatlar üzerinde akşama doğru tramvay seferleri yapılmıştır. Şişhane yokuşu temizlendiği halde fenni mahzurlar yüzünden İstanbuldan Beyoğlu semtine doğru tramvaylar işletilememiştir. Bugün sabahleyin seferlere normal şekilde devam edilecektir.

Kadıköy - Bostancı, Moda - Kısıklı yolları da açılmış, Kadıköy ve Üsküdar bölgelerinde tramvaylar çalıştırılmıştır. Soğukların şiddetine ve yolların kısmen kapalı olmasına rağmen et ve ekmek dağıtımı aksamamıştır.

Çırağanda çöken ev

Dün saat 10,30 da Ortaköyde Çırağan caddesinde 103/2 numaralı berber Hüseyinin evinin üzerine, ayni caddenin üstündeki yolun toprağını tutan duvar yıkılmıştır. Bu yıkılma, kar yığınının ağırlığına duvarın tahammül edememesinden ileri gelmiştir. Bu yüzden ev çökmüştür. Evin içinde bulunan Hüseyinin 9 yaşındaki oğlu Ahmet, kızı 6 yaşında Gülen ve komşusunun 6 yaşındaki oğlu Arif enkaz altında kalmıştır.

Enkaz altından çıkarılan üç çocuk Şişli çocuk hastahanesine kaldırılmıştır.

Yaralı çocuklardan Ahmet ölmüştür. Diğer çocukların sıhhî durumu kötüdür.

Vakaya müddeiumumî Kemal Özçoban el koymuştur. Dün yapılan keşifte o mıntakada bulunan bütün evlerin tehlikeli durumda oldukları tesbit edilmiştir. Belediye mühendisleri verdikleri raporla orada bulunan bütün evleri boşalttırmıştır.

Galatada bir ev çöktü

Galatada da Arapcamii sokağında 77 numaralı Besimeye ait 3 katlı çürük bir ev dün birdenbire çökmüştür. Evde kimse olmadığı için insanca zayiat olmamıştır.

Ayağı kayan kadın

Kumkapıda oturan Fethiye Altay dün Köprüden geçerken ayağı kaymış ve düşmüştür.

Vücudünün muhtelif yerlerinden ağır yaralar alan Fethiye Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Tren seferleri

Yurdun her tarafında görülen şiddetli soğuklar ve kar tipisi yüzünden trenlerin hareket saatlerinde değişmeler yapılmıştır. Dün saat 15 te Samsuna ve İskenderuna gideceği bildirilen katarlar bugüne bırakılmıştır. Dört gündenberi yolların karla kapalı olması yüzünden Konya yolu üzerinden Haydarpaşaya gelemiyen posta trenleri dün birleştirilmiş bir halde saat 13,30 da Haydarpaşaya gelebilmiştir.

(Meydan) istasyonunun ve (Bozdoğan geçidi) nin karla kapalı olması yüzünden posta trenleri Konyada ve Afyonda bekletilmiştir. Kar açma makineleri yolları açar açmaz katarlar hareket ettirilmiştir.

Soğuktan donulmaması için trenlerde bir çok tedbirler alınmıştır. Üçüncü mevki yolcuları çok vakit birinci mvekilere oturtulmuştur.

Ankara - İstanbul seferleri

Ankara, 6 (TAN) — Maliköy - Yenidoğan arasındaki arıza bertaraf edilmiş ve bu suretle İstanbul - Ankara tren seferleri yeniden başlamışır.

Burada vukua gelen yoldan çıkma hâdisesinde hafif surette yaralananlar evlerine götürülmüşlerdir. Yalnız kimsesi olmadığı anlaşılan yaşlı bir kadın hastahanede alıkonulmuştur.

KÜÇÜK HABERLER

* MUHAFAZA MUDURLUGU — İstanbul gümrükler muhafaza müdürlüğüne gümrük ve inhisarlar vekâleti müfettişlerinden Kemalettin Arıkkan tayin edilmiştir.

* IKTISAT MUDURLUGU — İstanbul iktisat bölge müdürü Haluk Belson Vekâlette bir vazifeye tayin edilmiştir.

* BELEDİYE BUTÇESİ — Belediyenin 942 malî yılı bütçesi 12 milyon lira olarak tesbit edilmiştir. Yeni yıl bütçesinden lüks masraflar çıkartılmıştır.

Pasif Korunma Tedbirleri

Bu Ay İcinde Esaslı Teftişe Tâbi Olacak

Mektepler, sinemalar, apartmanlar gibi resmî ve hususî daire ve müessesat ile fabrikalarda ve iş yerlerinde simdiye kadar alınmış bulunan pasif korunma tedbirlerinin senelik teftislerine seferberlik müdürlüğü tarafından 1942 senesi İkincikânun ayı içerisinde başlanacaktır.

Teftişlerde; korunma âmiri, itfaiye ve ilk sıhhî yardım ekipleriyle, enkaz kaldırma ve diğer korunma teşekküllerini, bilhassa "Fabrika ve müesseselerin korunmaları hakkındaki,, talimatnameye göre fabrikalarda bomba ve parça tesirlerine karşı hazırlanmış bulunan tedbirler üzerinde ehemmiyetle durulacaktır.

Hava taarruzlarına karşı ışıkların söndürülmesi ve karartılması nizamnamesine tevfikan evvelce bütün mebanide kararma tedbirleri alınmış idi, bu hazırlığın ne dereceye kadar muhafaza edildiği tetkik edilecektir.

Teftişler, ani yapılacak ve korunma tedbirlerini almamış bulunan daire ve müessese müdür ve sahipleri hakkında 3502 sayılı pasif korunma kanununa göre takibat yapılacaktır.

DİKKAT

YERYER GÖRÜLEN ALÂKASIZLIKLAR

Dün hava lodosladı. Buzlar çözüldü, karlar eridi, esnaf dükkânlarının, halk evlerinin önünü temizlemeye başladı. Bu çalışmaya bazı resmî daireler de katıldı. Postahanelerin önleri kar yağmamış bir hale getirildi.

Fakat yer yer alâkasızlıklar görüldü. Yeni postahanenin önü temizlendiği halde adliyenin önü geçilmez bir halde idi. Merdivenlerden inip çıkmak tehlikeliydi. Tramvay duraklarında kardan dağlar durup duruyor, halk sular içinde tramvay bekliyordu. Halkevlerinin, belediye dairelerinin önüne süpürge veya kürek değdirmek günah sayılıyordu. Bu arada da belediye zabıtası memurları ceza yazmak için önünü süpürtmemiş dükkân sahibi arıyorlardı. Acaba bütün bir gün tramvay durak yerleri ile Halkevlerinin, belediye dairelerinin, belediyeye ait müesseselerin, bilhassa temizlik işleri müdürlüğünün önünü görmediler mi? Bu dairelerin hademeleri, içinde çalıştıkları binaların önlerini, beş kişilik bir amele grupu bütün bir günde bütün tramvay durak yerlerini temizliyemezler miydi?

BÖYLE Yazıyor Yazılabilir

BÖYLE YAZMIŞLAR:

Dünkü "Son Telgraf,, tan: — "Buğdayı koruma vergisinin kaldırılması hakkındaki kararın tatbikine geçilmesi münasebetiyle ekmeğin beher kilosunda altmış para tenzilât yapılarak 950 gramlık beher ekmeğin 15 kuruşa satılabileceği tesbit olunmuştur.,,

BÖYLE YAZİLABİLİR:

"Buğdayı koruma vergisinin kaldırılması ile ekmeğin her kilosunda altmış para indirilerek 950 gramlık bir ekmeğin 15 kuruşa satılabileceği anlaşılmıştır.,,

BÖYLE YAZMIŞLAR:

Dünkü "Tasviriefkâr,, dan: — "Burada hâdisata biraz fasıla vereceğiz. Evvelâ Abdülâziz Mecdi Efendinin kıymettar hayatını tebarüz ettirmek için onun mazisini kısaca gözden geçireceğiz.,,

BÖYLE YAZİLABİLİR:

"Burada hâdiselere biraz ara vereceğiz. Evvelâ Abdülâziz Mecdi Efendinin değerli varlığını belirtmek için onun geçmiş hayatını gözden geçireceğiz.,,

Not: — Gazetelerde "Trenlerin derayesi,, gibi bir tâbire rasladık. Uluslar arası bir tâbir olsa o zaman (derayye) değil (derayyeman) demek lâzımdır. Bunun yerine "Trenlerin yoldan çıkması,, demek daha doğru ve öz dilimize daha yakın değil midir?..

PİYASADA:

Kundura ve İnşaat Çivileri Dağılıyor

Yerli yapılan bakırlı kundura çivileri arttırılmıştır. Mürakabe bürosu fabrika ile anlaşarak günde 125 paket çivi alacak ve kunduracılara dağıtacaktır. Dün iki yüz kunduracıya çivi verilmiştir.

Diğer taraftan ithalât birliklerine getirilmiş olan otuz beş ton çeşitli boyda inşaat çivilerinin bugünlerde dağıtılmasına başlanacaktır.

PETROL GELİYOR — Bu perşembe günü limanımıza petrol getirilmiş bulunacaktır. İaşe müdürlüğü bu petrollerden halka ve ihtiyacı tesbit edilen müesseselere dağıtacaktır.

LÜKS PİRİNÇ — Bazı pirinçlerin yüksek kalitede ve randımanlı olmasından bunların lüks pirinç sayılması istenilmiştir. Fiyat mürakabe komisyonunda bu iş yeniden görüşülecektir.

Şantajcı ve Hırsız Mehmet Ali Yakalandı

Aktör Vasfi Rizayı soyan meçhul hırsız, tarif edilen eşkâl üzerine dün Galatada yakalanmıştır. Bu adam, eski dahiliye vekili Sükrü Kayaya şantaj yapan eski nahiye müdürlerinden Mehmet Alidir.

Altın Fiyatları

Altın fiyatı 2865 kuruşa yükselmiştir. Bir gram külçe altın 408 kurustur.

GECE GELEN HABERLER

M. Parti Grupunda Görüşülen Takrir

Baştarafı 1 incide

Türkiye - Fransa - İngiltere üç taraflı yardım muahedesine merbut hususi anlaşmanın ve Pariste imzalanan kredi anlaşmasının tasdiki hakkındaki lâyihalarla, hâkimler kanununun 120 inci maddesini değiştiren lâyiha vardır.

Korunma kanunu tadilâtı

Ankara, 6 (TAN) — Millî korunma kanununun tadil edilecek maddelerini görüşmekte olan Meclis Grupu encümeni bu sabah ve öğleden sonra da iki defa toplanarak çalışmasına devam etmiştir.

Amerikada 9 Milyon Kişi Askere Alınıyor

Vaşington, 6 (A.A.) — Hükûmet memurlarının kanaatine göre, yakında kayıtlar açıldığı zaman dokuz milyon kişi askere alınacaktır. Bu muamele, yapılacak bir çok kayıt muamelelerinin ilkidir.

★

Kahire, 6 (A.A.) — Amerika sefiri, ödünç ve kira kanunu mucibince Mısırın yardım göreceğini Mısır hükûmetine bildirmiştir.

Hintlilerin Talepleri

Baştarafı 1 incide

1 — Merkez icra meclisinin genişletilerek hakikî bir millî hükûmet haline getirilmesi,

2 — Eyaletlerde halk hükûmetlerinin yeniden tesisi,

3 — Hindistanın, İmparatorluk harp kabinesile bütün müttefik harp meclislerinde ve sulh kongresinde mümessillerini idare etmek hakkının tanınması,

4 — Millî hükûmetle, Dominyonlarla müsavi şartlar altında, istişarede bulunması.

Mısır Hükûmeti, Fransa, Finlanda ve Bulgaristanla Münasebetlerini Kesti

Kahire, 6 (A.A.) — Mısır kabinesinin dünkü içtimaından sonra, Fransanın Kahire elçisine bir nota tevdi ederek, Mısırın, Vichy hükûmetiyle diplomatik münasebetlerini kesmek hususunda verdiği karar kendisine bildirilmiştir.

Londra, 6 (A.A.) — Kahireden Reuter ajansına gelen bir haberde Mısırın Finlânda ve Bulgaristanla diplomatik münasebetlerini kestiği bildirilmektedir.

Ziraat Vekilinin Tetkikleri

İzmir, 6 (TAN) — Şehrimizde bulunmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen bugün de Mersinli fidanlığıyle Burnovadaki zeytincilik ve bağcılık enstitüsünü gezmiş, muallim ve talebe ile görüşmüştür. Ziraat Vekilimiz yarın Ankaraya gidecektir. Muhlis Erkmen, Ankarada pulluk imalâtçılarıyle temaslarda bulunduktan sonra, İzmirde teşekül eden komisyon emrine pulluk imaline mahsus demir gönderecektir.

PASİFİK HARBİ

Baştarafı 1 incide

nüfrezeler 6 kilometre cenuptaki hava meydanını da bir gece baskını neticesinde işgal etmiştir. 1000 kadar Avustralyalının mukavemeti çabuk kırılmıştır. Burası, şark sahilinde kalan son inme sahasıdır.

FİLİPİNLER'DE:

Vaşington, 6 (A.A.) — Harbiye nezaretinin tebliği: Manila körfezindeki istihkâmlarla Koregidor adasındaki mevziler dün düşman bombardıman tayyareleri tarafından şiddetle bombardıman edilmiştir. 4 saat süren bombardımana 50 tayyare iştirak etmiştir. Maddî hasar fazladır. Kara faaliyeti biraz azalmış ise de Amerikan ve Filipin ileri mevzilerine karşı düşmanın baskısı devam etmektedir.

7 Saat süren mücadele

Vaşington, 6 (A.A.) — Bahriye nezaretinin tebliğine göre, Heron mayın tarayıcı gemisi, düşman tayyareleri ile yeli saat çarpışmış, buna rağmen bir üsse dönmeye muvaffak olmuştur. Heron'a 15 düşman tayyaresi taarruz etmiş ve gemi bir kaç bomba isabeti almıştır.

Roosevelt Söylüyor

Baştarafı 1 incide

araya toplandığı kanaatini edinmiş bulunuyorlar. Berlindeki ve Tokyo'daki militaristler, bu harbi tahrik ettiler. Fakat beşeriyetin mütehevvir kuvvetleri harbi bitirecektir.

Kuvvetli hareketlere ve taarruzlara girişmek lâzımdır ve bunlar zamanında yapılacaktır. Birleşik Amerikanın müşterek düşmanlarımıza karşı topyekûn harp gayretinin kuvvetlendirilmesi tahakkuk etmek yolundadır. Vaşingtonda ve Çung-King'de son iki hafta zarfında toplanan konferansların hedefi budur. Mihver devletlerine karşı birleşen 26 milletin Vaşingtonda imzaladıkları tesanüt beyannamesinin baş hedefi budur. Gelecek aylarda belki de müşkül şıklar tercihi mecburiyetiade bulunacağız. Ve bizimle birleşmiş olanlar, bu kararları, cesaret ve azimle vereceklerdir. Konferanslar devam edecektir Ve askerî kurmaylar arasında istişareler yapılacaktır. Tâ ki, harekât plânları düşmanı ezmeğe matuf umumî strateji içinde birbirine uyabilsin.

Her millet, kendi yolunu takip etmek suretiyle münferit harpler hainde çarpışacak değiliz.

Mütaarrızlarını kurbanlarına teker teker ve elbirliğiyle mukavemet görmeden hücum ederek onları imha ettikleri günler ebediyyen geçmiştir.

Biz birleşmiş milletler, kuvvetlerimizi o şekilde kullanacağız ki, müşterek düşmanı kendisine çok büyük zarar verebilecek olan her yerde vurabileceğiz.

Ezici üstünlük lâzım

Birleşik Amerikanın mühimmat ve gemi bakımından üstünlüğü ezici olmalıdır. Öyle ezici olmalıdır ki, Mihver milletleri bu sahada bizimle müsavat tesisini asla ümit edememelidirler. Bu ezici üstünlüğe varmak için Birleşik Amerikanın yalnız kendi kuvvetimiz için değil, bizimle bir safta çarpışan ordular, donanmalar ve hava kuvvetleri için elimizde mevcut vasıtalarm son haddine kadar tayyareler, tanklar, toplar ve gemiler yapması lâzımdır.

Bütün istihsal sahasında gözümüz daha yüksekte olmak icap eder. Hiç kimse bunun mümkün olmıyacağını söylemesin. Bunu yapmak lâzımdır ve yapmaya de teşebbüs ettik. Hükûmetimizin alâkadar dairelerine ve teşekküllerine bir talimat mektubu gönderek, derhal tedbirler alınmasını emrettim:

1 — Tayyare imalâtımız, o kadar süratle arttırılacaktır ki, bu sene 60.000 tayyare yapacağız. Bu mikdarı bir buçuk sene evvel tesbit edilen mikdardan 10.000 fazladır. Bunda bombardıman tayyaresi, pike bombardıman tayyaresi ve avcı tayyaresi olmak üzere 45.000 savaş tayyaresi vardır. Bu artış, o şekilde devam edecektir ki, gelecek sene yani 1943 te 100.000 savaş tayyaresi dehil olmak üzere 125.000 tayyare imal edeceğiz.

2 — Harp arabası imalâtımız, o kadar süratle artacaktır ki, bu yıl 45.000 tank yapacağız ve bu artışı devam ettireceğiz. Öyle ki, gelecek sene 75.000 tank imal edilecektir.

3 — Tayyare karşıkoyma toplarını zm imali öyle süratle artacaktır ki, bu sene 20.000 tayyare karşıkoyma topu imal edeceğiz ve bu imalâtı gelecek sene 35.000 tayyare karşıkoyma topu istihsal edebilmemiz için arttırmaya devam edeceğiz.

4 — Ticaret vapurlarımızın inşaatını o kadar süratle arttıracağız ki, 1941 senesindeki 1.100.000 tona mukabil bu sene 8.000.000 ton gemi yapacağız. Bu inşaatı, gelecek sene 10.000.000 ton gemi yapacak şekilde arttırmaya devam edeceğiz

Gerek bu rakamlar, ve gerek daha bir çok harp âletlerine ait rakamlar, Japon nazilerine Pearle Harbour'a hücum ettikleri zaman yaptıkları şey hakkında pek az fikir verecektir. Vazifemiz çetindir, vazifemiz misli görülmemiş bir vazifedir ve zaman kısadır. Bütün istihsal vasıtalarımızı azamî derecede kullanmalıyız. Mevcut bütün fabrikaları, bütün âletleri harp imalatma uygun hale getirmeliyiz. Bu kaide, en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün fabrikalara, muazzam otomobil endüstrisinden kasabadaki atölyeye kadar hepsine şamildir. Harp sanayiinde kullanılmak üzere pek çok maden ve pek çok iptidaî madde gitgide daha fazla miktarda verilmek iktiza eder. Bunların sivil ihtiyaçlar için daha az kullanılması ve bir çok ahvalde hiç kullanılmaması lâzımdır. Şimdiye kadar Birleşik Amerika harp için henüz sarfiyata başlamıştır. 1 Temmuzda başlıyan gelecek malî yılda harp programı 56 milyar dolara, diğer bir tabirle millî gelirin yarısından fazlasına mal olacaktır. Bu, bir kelime ile ferdî gayretle ve ittihat etmiş memleketin ailece gayretiyle topyekûn harp demektir. Bunda süratin de dahli olacaktır. Kaybedilen toprak, her zaman geri almabilir. Fakat kaybedilen zaman, asla..„

"Düşmanı ulaştığımız her yerde vuracağız„

"Bu harbi tedafüî bir durumla yürütemeyiz Kuvvetimiz ve kaynaklarımız tamamen seferber hale geldikçe düşmana hücum edeceğiz. Ona ulaşabildiğimiz her yerde vuracağız, gene vuracağız. Onu sahillerimizden uzaktutmamız lâzımdır. Zira, harbi onun kendi topraklarına götürmek niyetindeyiz. Amerika müsellâh kuvvetleri, düşman kuvvetlerine hücum etmek istenilen dünyanın har hangi bir yerinde faliyete geçmelidir.

Bazı ahvalde bu hareketler, anahtar mevzileri müdafaa için tedafüî mahiyette olacaktır. Sair bazı ahvalde müşterek düşmanı tamamen kuşatmak ve kendisini belki tamamen mağlûp etmek için ona darbeler indirmek üzere taarruzî hareketler yapılacaktır. Amerikan müsellâh kuvvetleri Uzak Şarkta müteaddit noktalarda hareketler yapacaklardır. Bütün denizler de harekette bulunacaklar. Birleşik milletler için hayatî ehemmiyette esaslı muvasala yollarını muhafazaya yardım edeceklerdir. Amerikan kara, hava ve deniz kuvvetleri, bu dünya muharebesinin temel kalesini teşkil eden Britanya adalarında istasyonlara sahip olacaklardır.

Amerikan müsellâh kuvvetleri, bu yarım küreyi muhafazaya yardım edecekler ve bu yarım kürenin dışında da iki Amerikaya karşı yapılacak hücumlarda kullanılması mümkün üsse sahip olacaklardır. Avrupada ve ya Asyadaki düşmanlarımızdan her hangileri fedaî bombardıman filolariyle uzun menzilli akınlara teşebbüs edecek olurlarsa, bunu ancak milletimizi dehşete düşürmek ve maneviyatımızı kırmak ümidiyle yapabileceklerdir. Milletimizin bundan korkusu yoktur. Hürriyetin bize pahalıya mal olması muhtemel bulunduğunu biliyoruz. Onun değerini kendi isteğimizle ödeyeceğiz. Davamız, kıymeti ne kadar yüksek olursa olsun o krymetin bin misline değer. Düşmanlarımızın ümitsizlikle bize karşı yapacakları hareket, ne olursa olsun Londra halkının dediği gibi: "Tahammül ederiz„ diyeceğiz. Ve hattâ mukabele hem de faizi mürekkebiyle iade şartiyle mukabele edebiliriz.

Bir çok kimseler, bu harbin ne zaman biteceğini soruyorlar. Bu sualin bir tek cevabı vardır: Müşterek çalışmalarımızla, müşterek kuvvetimizle sonuna kadar, Almanyada, İtalyada ve Japonyada militarizm sona ericinceye kadar mücadele etmek ve meşakkat çekmek hususundaki müşterek azmimizle onu ne zaman bitirirsek o zaman bitecektir. Bu hedefe varmadan işi elden bırakmak istemiyeceğimize şüphe yoktur.„

Bir Fransız Sefiri Nezaret Emrine Alındı

Vichy, 6 (A.A.) — Resmî gazetede metni çıkan bir kararname mucibince sefir Francois Poncet nezaret emrine alınmıştır.

Moskovadaki İngiliz Elçisi Başka Bir Vazifeye Tayin Ediliyormuş

Bern, 6 (A.A.) — Tat gazetesinin Londra muhabiri yazıyor: İngilterenin Moskova büyük elçisi Cripps ya kabinede mühim bir vazifeye tayin edilecek, yahut da harp meclisinde İngiliz murahhası sıfatiyle bulunmak üzere Vaşingtona gönderilecektir.

Geliri Mahdut Vatandaşların Gelirleri Arttırılırken..

Baştarafı 1 incide

bel kemiği ise, ve ondan harp icaplarına göre verim bekliyorsak ,onu da terfih etmenin yolunu aramak zarureti vardır. Nitekim diğer memleketlerde memurların maaşlarına hayat pahalılığı nisbetinde bir zam yapılırken, geliri mahdut diğer vatandaşların da ücret ve gündeliklerinin ayni nisbette arttırılması mecburiyeti beraber konmuştur.

Onun için hükûmetçe memurlara yapılması düşünülüp tetkik edilen gelirin arttırılması mevzuuna geliri mahdut ve muayyen bütün vatandaşları da sokmak doğru olur fikrindeyiz.

★ ★

Hükûmetin bu işi uzun uzadiya inceliyerek mahzurlarının önünü almağa çalışması tabiidir. Çünkü maaş ve gündeliklerin artması bir enflâsyona sebebiyet verebilir. Eşya ve erzak fiyatları derhal o nisbette yükselebilir. Bu takdirde de yapılan zammın faydası olmaz.

İşçi gündeliklerinin artması eşyanın maliyet fiyatı üzerinde tesir yapabilir. İşçiye fazla ücret vermeğe mecbur kalan iş sahipleri, bu parayı eşyaya ilâve etmek suretile çıkarmak isterler. Bu da fiyatların yükselmesini intaç eder.

Bütün bu ve buna benzer mahzurların ortadan kaldırılması için inceden inceye tedkikat yapmak ve verilecek kararın iktisadî hayatımızda menfi bir tesir yapmasına mâni olmak lâzımdır. Bu hususiaki tetkiklerin uzamasının en mühim sebebi de bu olsa gerektir. Fakat önümüzde diğer memleketlerin yaptıkları tecrübeler vardır. Geçen harpte yapılan tecrübelerden de istifade edilebilir. Onlar bu işi nasıl hal etmişlerse, bizde kendi ihtiyaçlarımıza uygun bir tarz bulabiliriz. Umarız ki Meclis ve Hükûmet bu tetkiklerini bir an evvel bitirerek, geliri mahdut vatandaşların sefalete düşmelerine meydan vermiyecektir.

Almanyanın Sofya Elçisi

Sofya, 6 (A.A.) — Ofi: Bir kaç gün evvel Berline giden ,Almanyanın Sofya elçisi Bekerle, Sofyaya dönmüştür.

AFRİKA CEPHESİ

Baştarafı 1 incide

Yüksek muvaffakıyetlerle biten bu hareket esnasında, İngiliz ordusunun birinci tank livası, sayı üstünlüğüne sahip düşen tarafından müdafaa edilen çok kuvvetli mevzilere karşı yapılan hücumda, piyadeye yardım etmek suretiyle gayet ehemmiyetli rol oynamıştır. Kuvvetlerimiz, dünde, Halfaya civarındaki mevzileri işgal etmekte olan mihverci kuvvetlere karşı şiddetli hücumlarma devam etmişlerdir.

Gedabya bölgesinde

Kahire 6 (A.A.) — Reuter: Rommelin her türlü ricat ümidini sarahaten terkettiği ve Gedabya bölgesinde son ve kat'î bir mukavemet göstermek üzere mevziini kuvvetlendirdiği anlaşılmaktadır. Rommel emrindeki hava kuvvetleri, arazinin düzlüğün - den istifade etmekte ve çukur bazı mevkiler avcı tayyareleri için tabii birer iniş alanı vazifesi görmektedir. Trablus ile olan münakale yollarının kesildiği tahmin edilmekte ve İngiliz hava kuvvetleri yoların emniyetini her halde ortadan kaldırmakta ise de düşmanın karanlık saatlerden istifade ederek Sirte körfezi yoliyle denizden malzeme alması ihtimali uzak değildir.

İtalyan resmî tebliği

Roma 6 (A.A.) — İtalyan tebliği: Agedabia ve Sollum cephelerinde iki taraf arasında şiddetli topçu faaliyeti olmuştur. Sirenaikte düşmanın gerilerinde bir çok faaliyetlerde bulunan İtalyan ve Alman hava teşekkülleri mühim muvasala merkezlerine, motörlü vasıtalar tahşidatına ve hareket halinde bulunan birliklere taarruz etmişlerdir. Bir çok zırhlı otomobiller yakılmıştır.

ŞARK CEPHESİ

Baştarafı 1 incide

Hava sahasında Hırvat tayyreci - lerinden mürekkep bir teşekkül alçaktan uçmak suretiyle yaptığı cesurane taarruzlarla temayüz etmiştir.

Feodosya civarında karaya çıkarılan Sovyet kuvvetleriyle Öpatoria açığında bulunan gemiler muharebe ve av teşekküllerimizin muvaffakıyetli taarruzlarına hedef olmuşlardır. Serî bir hücum botu batırılmış ve üç nakliye gemisi hasara uğratılmıştır.

Sovyet ileri hareketi

Moskova 6 (A.A.) İzvestiya gazetesi Feodosyada karaya çıkan Sovyet kıtalarının Kerç yarım adasından geçerek Azak denizine vardıklarını haber vermektedir.

Diğer taraftan ayni gazetenin bir başka muhabiri, Sovyet kıtalarının Timi'yi işgal ettikten sonra Kursk'a doğru süratle ilerlediklerini bildiriyor.

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene	2800	Kr.
750	"	6 Ay	1500	"
400	"	3 Ay	800	"
150	"	1 Ay	300	"

Adres değiştirmek (25) kuruştur

BUGÜN

Pasifik Meselesi

Yazan: M. ANTEN

İngiltere ve Amerikanın Pasifikte maruz kaldıkları baskının hâsıl ettiği şaşkınlık devresini atlatarak kuvvetlerini yeniden organize ve kumanda ve kumanda birliği tesis ettikleri anlaşılıyor. General Wavell'in Cenubi Garbi Pasifikte Japonyaya karşı harp eden bütün müttefik kuvvetlerin başkumandanı tayin edilmesi bunun bir tezahürüdür.

Müttefikler, en zorlu düşmanın Almanya olduğu ve Alman harp makinesi yıkıldıktan sonra Japonyanın kolaylıkla hakkından gelineceği fikrinde oldukları için Pasifik'i ikinci derecede ehemmiyetli bir harp sahnesi olarak telâkki etmektedirler. Fakat bu telâkki, Japonyanın Almanyaya faydalı olamadığı ve Japon deniz kuvvetleri Atlantikte ve Hint Okyanusunda faaliyete geçemedikleri müddetçe doğrudur. Bunun içindir ki müttefikler Singapur ve Havai üslerinin müdafaa ve muhafazasına gayret etmektedirler.

Avustralya Başvekili Curtin: Avustralyanın müdafaasına iştirak eden Amerikan harp gemilerinin Avustralya ve Yeni Zelânda limanlarından istifade edeceklerini ve bütün müttefiklerin Pasifikte müşterek bir strateji planı tatbik eyliyeceklerini söylemiştir.

Diğer cihetten Ingiliz ve Amerikan gazeteleri: Singapurun yalnız İngiltere ve Amerika için değil Sovyet Rusya için de hayatî bir chemmiyeti olduğunu ve bu üs Japonların eline düştüğü takdirde Orta Şarka ve Sovyet Rusyaya yapılan sevkiyatın tehlikeye düşeceğini ayni zamanda Japonlarm Mnnçuriye karşı tehditlerinin çoğalacağını yazmağa ve Sovyetleri Japonyaya karşı harekete teşvike başlamışlardır.

Öne Sürülen Fikir:

Bazı Amerikan askerî mütehassısları: İngiliz ve Amerikan donanmalarının ayni zamanda Atlantikte ve Pasifikte faaliyette bulundukları müddetçe büyük bir iş göremiyeceklerini, bu iki donanma Atlantikte toplandığı takdirde Singapurun elden gideceğini, ve bu üssün muhafazası için Pasifikte toplanmaları lâzım geldiğini yazmaktadırlar.

Bugünkü şartlar içinde böyle bir plânın ameli bir tatbik kıymeti yok gibi görünüyor. Çünkü, istilâ tehlikesine maruz bulunmıyan Ingiltere ana vatan filosundan bazı üniteleri ayırarak Pasifik'e gönderebilir.

Fakat Fransız donanmasının mihverin eline geçmesi ihtimali olduğu ve Almanların Maltaya, Cebelitarık'a Süveyşe karşı geniş mikyasta taarruza hazırlandıkları ve General Rommel kuvvetlerine denizden takviye kuvvetleri göndermeğe mecbur oldukları bir zamanda İngiliz Akdeniz filosu, kendini, bütün Akdeniz bölgesini tehlikeye koymaksızın ünitelerinden bazılarını başka bir harp sahnesine gönderemez. Hattâ belki de İngiliz Akdeniz filosunun yakın bir istikbalde maruz kalacağı darbeler neticesi vereceği kayıpları telâfi için Atlantik filosundan bazı ünitelerin Akdenize gönderilmesi lüzumu hâsıl olabilir.

Zannediyoruz ki, Singapurun ve Felemenk Hindistanı adalarının müdafaası, kara ve bilhassa hava kuvvetleriyle mümkün olcaktır. Hava hâkimiyeti temin edilmeyen sularda en kuvvetli filoların dahi dolaşmasının ne kadar tehlikeli olduğunu Prince of Wales zırhlısının âkıbeti bir kere daha isbat etmiştir.

Amerikanın Havai ile Avustralya arasında bulunan Johnson, Palmyre, Canton üslerinden istifade ederek Avustralyaya, Singapura ve Felemenk adalarına hava hattâ kara kuvvetleri göndermesi mümkündür. Diğer cihetten, Knadadan Alaskaya kadar uzanan yol üzerinde, tesis edilen bir çok hava meydanları sayesinde kısa mesafeli av tayyarelerinin Alöisiyen adalarındaki üslere gönderildiği zannedilmektedir. Bu adaların en kuvvetli üssü olan Dutch Harbor ile Tokyo arasında 2,500 ve Kamçatka arasında 1,200 mil mesafe vardır. Alaskanın Sibiryaya en yakın olan yerlerinden de Sovyet Rusya çok miktarda av ve bombardıman tayyareleri gönderildiği tahmin olunmaktadır.

Japonya - Rusya:

Şark cephesinde altı aydanberi yıpranan ve harbin en büyük yükünü üzerine almış bulunan Sovyetlerin ya kın bir zamanda Japonyaya karşı harbe girip girmiyeceğini bilmiyoruz. Ancak, - Anglo - Sakson gazetecilerin dedikleri gibi - Singapurun ve Felemenk Hindistanı adalarının Japonların eline geçmesi Sovyetleri de oldukça tehlikeli bir vaziyete sokacaktır. Eğer Singapur ve Felemenk adaları Sovyetlerin müdahalesi olmak sızın Japon tazyiklerine karşı dayanamıyacak bir durumda iseler Sovyetlerin, Japon kuvvetlerinin geniş sahalara dağılmış olduğu bir zamanda Japonyaya karşı harekete geçmeleri lüzumu hâsıl olacaktır.

Her halde Alösiyon adaları sahasının pek yakın bir istikbalde mühim hareketlere sahne olacağı tahmin edilebilir.

TOPLANTILAR

Türkiye eczacıları cemiyetinden: Umumî heyet içtimaı, 29 kânunusani saat 15 de Etibba Odası salonunda yapılacaktır. Cemiyet azasının o gün tergifleri.

Muharrir Bu Yazısında, Devlet Reislerinin Her Vesileden İstifade Ederek Milletlerini Fedakârlığa Çağırmasını Ele Alarak Bu Davetin Neticesi Yapılan Fedakârlıkların Milletlere ve İnsanlığa Ne Kadar Pahalıya Mal Olduğnuu Rakamlara Dayanarak Tetkik ve Tahlil Etmektedir.

FEDAKÂRLIK!

Yazan: **Nizamettin Nazif**

Her taraftan, milletleri fedakârlığa davet eden sesler geliyor; ve her gün, herkese sayısız feda - kârlıklar yükleten bir harp devam edip gidiyor.

Radyonuzu hangi dalga üzerine ayar ederseniz ediniz, saksafonla yapılan bir taksim sonunda, yahut bir cazbandm, birbirinden vahşî ve çılgm iki havası arasında mutlaka bir fedakârlıktan bahsediliyor. Uzun, kısa, orta, bütün dalgalar, muharip devletler reislerinin, başvekillerinin, hariciye, maliye, harbiye ve bahriye nazırlarının, milletleri fedakârlığa davet eden sesleri ile doludur.

Bu sesler bazan tehditler savurur, bazan takdirler, hayranlıklar yağdırırlar. Fakat mevzu her zaman birdir:

Fedakârlık.

Karşı taraf yeni ve yüksek bir fedakârlık nümunesi mi vermiştir? Bu tarafın ilk işi bir tehdit savurmak oluyor, sonra idaresi altındaki insan yığınlarının katlandıkları eski fedakârlıklar uzun uzun medhediliyor. Arkası malûm:

— Bu derece yüksek fedakârlık nümuneleri vermiş olan milletimiz, elbette, bundan sonra da ne lâzımsa yapacak, her hâdiseyi yeni fedakârlıklarla karşılıyacak ve düşmana son darbeyi indirmek için icap edecek bütün fedakârlıklara katlanacaktır!

★★

Fedakârlık!..

Güzel ve asîl şey doğrusu. Fakat bu fedakârlıkların milletlere ve insanlığa ne pahalıya oturduğu bilmem hiç hesap ediliyor mu?

Ben, bu yılbaşı gecesi, insanlığm büyük azabından en ufak bir acı duyamıyacak derecede nasırlı vicdanlarını müzikle okşayıp şampanya ile yıkayanların zoraki neşelerini görmiyecek ve küstah kahkahalarını işitmiyecek bir köşede, bir gazete koleksiyonunu karıştırırken, bu "fedakârlık,, ları şöyle bir hesaplıyayım dedim ve dehşetle yerimden fırladım.

Roosevelt Amerikasının, yüzde yüz muharip bir devlet vasfını aldığı güne kadar kabul etmiş bulunduğu fevkalâde tahsisat bizim beşyüz yıllık bütçemizi geçiyor.

1939 sonbaharından 1942 inci yılın ilk gününe kadar geçen her harp günü İngiliz Imparatorluğuna vasati 12 milyon Sterling'e mal olmuştur. Yâni, Türk dövizinin lehine en müsait bir hesap ile günde 60 milyon Türk lirası. Toparlak bir rakamla yılda on dört buçuk milyar. Hava taarruzları neticesinde yanmış yıkılmış olan Büyük Britanya kasaba ve şehirlerinin, 1939 dan evvel yapılmış olan ve bu harp esnasında batan zırhlı, kruvazör, torpido ve denizaltılarının, yine harpten evvel depolara istif edilip bu harp yıllarında yüzer yüzer feda edilmiş olan tayyare motörlerinin muazzam hazineler değerinde olan kıymetleri bu hesaba dahil değildir.

Fransanın, Belçikanm, Holanda, Norveç, Lehistan, Çekoslovakya, Yugoslavya ve Yunanistanın milli müdafaa uğurunda yıllar ve yıllar boyunca sarfetmiş oldukları milyarları ve dört günle dört ay arasmda dayanabildikleri harplerden doğan milli zararlarını da unutmadıktan sonra gözlerimizi Almanyaya ve İtalyaya çevirebiliriz.

★★

Rivayete bakılırsa Cermen başkumandanlığı 1939 ile 1940 arasında vasatî olarak 20 - 25 bin uçak uçurabiliyordu ve emri altındaki pike hücum tayyarecilerinin sayısı beş binden aşağı değildi.

Ağır, hafif, sabit, müteharrik on binlerce top, on binlerce tank, kamyon, otomobil ve yüz binlerce ağır, hafif makineli tüfek, milyonlarla silâh ve süngü ile silâhlanmış olan Alman ordıları için sarfedilmiş yük sek cehdi şöyle bir düşününüz. Biriktirilmiş milyonlarca ton benzin, Cenubi Amerika et, hububat ve konserve ihracatının beş yıl müddetle yüzde 40 - 60 ının Almanya tarafından satın alınıp depolara doldurulduğunu, aşağı ve yukarı Tuna havzaları ile Balkan devletlerine ait umumî ihracatın sekiz yıl müddetle hep Almanya tarafından satın alınmış olduğunu şöyle bir düşününüz. Romaya hâkim olanların yalnız Habeşistan ve Şimlaî Afrika askerî depolarına yığmış oldukları silâh, motörlü vasıta, erzak ve eşyanın İtalyan milletine kaç milyar lirete mal olduğunu da düşününüz ve bütün bunların havaya uçması ile hiç bir milletin hiç bir şey kazanmamış olduğunu ve bir şey kazanmak ümidi ile milletlerin ne müthiş yeni fedakârlıklara davet edileceğini unutmaymız.

★★

Mütehassıs bir pike tayyarecisinin dört yüz saat talim uçuşu yapmış olması lâzımmış. Bir saatlik uçuş 300 Türk lirasına mal olduğuna göre, Alman ordusuna böyle bir muharibin asgarî yüz yirmi bin Türk lirasına mal olduğu anlaşılır. Beş bin tanesi için de en az 60 milyon Türk lirası.

Bu milyarları ve şimdi Japonların yakmağa başladıkları milyarları Amerika ile İngilterenin harcamış oldukları milyarlara katarsanız insanlığm ne büyük bir servet ve enerji israf etmiş olduğunu anlarsınız.

Fedakârlık..

Güzel ve asîl şey doğrusu. Fakat insanlar böyle umumî bir fedakârlığa, 1939 dan önce mevcut tezatları ortadan kaldırmak için davet edilmiş olsalardı, red mi ederlerdi acaba?

Acaba insanlar, yalnız bir ölüm maçının seyircileri ve kahramanları olmak için mi böyle fedakârlıklara katlanmayı kabul edebiliyorlar?

Ben sanmıyorum.

Yirminci asrın insanları, dünyanın dört bir tarafındaki cepheler - den gelen kanlı haberlerin yaydığı umumî kanaat ne olursa olsun asla vahşî değillerdir. 1939 dan evvelki dünyada, sulh ve medeniyet iştiyakı içinde yaşayan insanlar, asla, müşterek bir vicdandan mahrum değillerdi. Bilâkis sulh ve medeniyet için her fedakrlığa katlanmayı kabul edecek bir şuura yükselmişlerdi; bir umumî vicdan teessüs etmişti.

Yarının insanları bu umumî vicdanın hakemliğini denememiş olanları affetmiyecektir.

LOKMAN Hekimin Öğütleri

ÇOCUK SÜTÜ ÇEKEMEZSE...

Çocuğun dudağı ve damağı yarık olabilir. O vakit memeyi ağzına alıp sütü çekemez.. Ameliyat yaptırıp dudağı ve damağı düzeltinceye kadar anne sütünü sağarak çocuğa kaşıkla içirmek zarurî olur..

Böyle yarık dudak - bereket versin - pek nâdir olur. Fakat çocuk, vaktinden önce doğmuş olabilir. Vaktinde doğmuş olsa da pek hafif olabilir. Bir müddet muntazam emdikleri halde, bir kaç hafta sonra memeyi alınca hemen bırakırlar.

Böyle çocuklar, kendi hallerine bırakılırsa açlıktan telef olur, giderler. Halbuki onları beslemek çaresi bulununca pekâlâ yaşarlar ve büyürler. Onları yaşatmak için çekilecek zahmet ve gösterilecek sabır boşuna gitmez. Zaten bir müddet uğraşılınca, sonra çocuk kendi kendine memesini emmeğe alışır.

En kolayı çocuğu yine kaşıkla beslemektir. Anne sütünü elyle - tabiî temiz ve kaynamış su ile yıkanmış bir fincan içerisine - sağar sonra onu - yine temiz ve kaynamış su ile yıkanmış - bir kahve kaşığıyle çocuğun ağzına verir.. Arada sırada çocuğa memeyi vererek onu emmeğe alıştırmak unutulmamalıdır.

Bazı çocuklar da, hiç zayıf olmadıkları halde memeyi emmesini beceremezler. Çocuk memenin ucunu ağzına alınca bir iki defa emer, sonra durur. Onu bir defa bile doyurmak pek uzun iş olduktan başka, çocuk iyi emmeyince annesinin sütü de kaçar. Bunun da çaresi yine, anne sütünü kaşıkla vermektir.

Bazıları da, doğduklarının ilk haftalarında muntazam emdikten sonra, birdenbire iştahsız gibi olurlar. Meme emmek için zorlanınca çocuk haykırır, cırpınır. Böyle sinirli çocukları besliyebilmek için büyük sabır lâzımdır. Çocuk uyumıya başladığı vakit memeyi ağzına vermeli - dir. O vakit sinirliliği geçer ve memesini emer. Uykunun iptidasında emzirmek de mümkün olmazsa, o vakit çocuk hekiminden ilâç istemek zarurî olur.

Memedeki çocuk nezle olursa, onu emzirmek yine pek güç olur. Nezleli çocuğun burnu tıkalı olduğundan memeyi ağzına alınca, hiç nefes alamaz. Haykırarak memeyi bırakır... Bunun da çaresi çocuğu emzirmeden önce, küçük küçük pamuk parçalariyle çocuğun burnunu içini temizlemektir. Çocuğun burnunun içindeki şeyler çıkarılınca burnundan rahat nefes alır meme emerken rahatsız olmaz.

ÇENBERLİTAŞ Sinemasında

10 Gündenberi Eşi Görülmemiş Bir Muvaffakıyetle Devam Eden ve Kristian Söderbaum'ın Yarattığı

BALIKÇININ KARISI

Emsalsiz Şaheseri Büyük Arzu ve İsrarlar Üzere Yalnız Bir Hafta Daha Gösterilecektir.

II - BİR KADIN YARATTIM

Baş Rolde: LESLİE HOWARD

Baştan nihayete kadar aşk maceraları lüks ve sergüzeşt filmi.

Mr. ROOSEVELT'in Hikâyeleri

Tefrika No. 15

Yazan: ANTHONY ABBOT

— Şu halde müsaade ediniz, aşağıya Mis Hope'un yanına gideyim. Rastgel bir şeyler söyleyip onu geri göndereyim. Bu bir tecrübe olacak. Eğer Charlotte Hope beni tanmazsa bugünden itibaren Jim Blake ölmüş olacaktır.

Doktor Grimshaw gitmek üzere kapıyı açtı, Jim onu takip etti ve Charlotte ile yüz yüze gelmek için aşağıya indi.

KISIM IV.

Yazan: Rita Weiman

Bu tecrübeyi Charlotte üzerinde yapmak manasızdı. Muvaffak olup olmadığını anlamak için, bir çok kimyevî maddeleri bir tecrübe tüpüne koyup netice almaya uğraşanlar gibi, onun sadakatini, fedakârlığını, anlayış kabiliyetini, bu işte tecrübe tahtası olarak kullanmak doğru değildir. Bu hareket her ikisi için de insafsızlık ve zulüm olacaktı.

Charlotte Hope merdivenlerden birisinin inmekte olduğunu gördü. Bu adam kat'iyyen onun görmek için dua ettiği adam değildi.

— Ben sanatoryomun müdürüyüm. Beni doktor Grimshaw yolladı. Birisi hakkında malûmat almak istiyormuşsunuz?.

— Evet, Blake isminde bir adam hakkında. Nevyorklu James L. Blake Onun doktor Grimshaw'm bir hastası olduğunu ve bir zamanlar onun tedavisi altına girdiğini gösteren bir çok sebepler var.

— Azıcık içeri gelir misiniz lûtfen?. Jim kadını misafir odasına sokmuş ve kasden bütün perdeleri açmıştı.

Charlotte Hope'un şimdi yüz yüze geldiği adamın donuk mavi gözleri vardı. O, Jimin cana yakın gözlerini görmek isterken karşısında bu soğuk gözleri bulmuştu. Bu adamın şurasına burasına ak karışmış gayet koyu kahve rengi saçları vardı. Kaşlarının rengi saçlarınmkine tamamiyle uyuyordu. Yüzünün hatları bir heykelde olduğu kadar muntazamdı. Charlotte bu adamın bir doktor olup olmadığını merak etti, fakat onun ismini bile sormaya lüzum görmedi. Çünkü bu adamm kim olduğunu öğrenmek için hiç bir sebep yoktu. Galiba bu müessesenin müdürü olduğunu söylemişti.

— Burada Mister Blake'in boy, pos ve yaşında, sizin tarifinize uyan hiç komse yoktur, Mis.

— Halbuki üzerinde doktor Grimshaw'm ismi yazılı olan zarfı bulduğum zaman onun burada olduğuna o kadar emindim ki. İşime yaramaı ihtimali olan en ufak emareleri bile gözden kaçırmadım. Fakat bunların hiç birisi beni istediğim yere ulaştırmadı. Ümitsiz bir hareket yapmış olmasmdan son derece korkuyorum.

Jim sordu:

— Polis bu adamı arıyor mu?

— Hayır, karîsma ve diğer tanıdıklarma onun bir iş için seyahate çıktığını söyledim. Fakat bu vaziyete daha fazla devam edemez. Ergeç ortalıkta bir şüphe uyanacaktır. Onun ne olduğunu, nerede bulunduğunu, sağ olup olmadığını, bir felâkete uğrayıp uğramadığını bilmek ihtiyacmdaym..

Genç kız ayağa kalktı. Jim sadece:

— Bana adresinizi veriniz, dedi. Doktor Grimshaw'ın muhaberatını tetkik ederiz. Mister Blake'm ona bir takım mektuplar göndermiş olması mümkündür. Yoksa onun kâğıtları arasında Grimshaw'ın ismine rasgelemezdiniz...

(Arkası var)

Bu Cuma Akşamı **SES** Sinemasında

Zengin ve muhteşem mizansen.. Emsalsiz lüks ve ihtişam.. Ve muazzam bir mevzuda olan

VATAN ve AŞK

(MARİA - İLONA)

Şaheser filminde İmparatorluk devrindeki Avusturya - Macaristan... Fırtmada aşk.. Vatanperverliği uyandıran heyecanlı vakalar.. Velhasıl şahane bir film... Baş rolde: Yıldızlar yıldızı

PAULA WESSELY

Bu Cuma akşamı saat 8,30 da

İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri'nin KONSERİ

Mazisini Unutan Kadın

Haftanın, Senenin Değil.....

İstanbul Sinemacılık Âleminin REKORU

LA KONGA

MELEK Sinemasında

Daha Bir Hafta Temdit Edilmiştir

En Büyük ve Müstesna Şaheseri Siz de MUHAKKAK GÖRMELİSİNİZ.

Gelecek programda: Aylardanberi beklenen film

REBEKA

ŞEHİRDEN RÖPORTAJLAR

Birdenbire Bastıran Kış Karşısında..

Lâhana lüks yemek oldu — Saka ile dost olmalı — Bereket karısı halime acıdı da.. — Galatasaraydan Harbiyeye 10 lira! — Fukaranın itibarı arttı

Yazan: **SAİD KESLER**

— Lâhana 25, prasa 30 havuç 35, kereviz 35, mayda noz dersen hiç yok. Buna para mı yetişir? İnsan darphane gibi para kesse yine sıfırı tüketir.

— Sen haline şükret. Sizin semt ucuzmuş. Evvelki gün "kış yemeğidir, şöyle biberlice bir kapuska yapıp yiyelim dedik,, kilosuna elli kuruş verdik de yine lâhna bulamadık.

— Ekmek bol ya ona bakalım. Bereket uskumru imdada yetişti. Okkası altmışa. Bir okka uskumru iki övün idare ediyor. Lâhna kapuskası lüks yemek oldu, şimdi et, balık, fıkara harcı şeyler. Yetmişi toslayıp bir ok ka pirzola aldın mı? Kokusu yedi mahalle aşırı komşularm ağzının suyunu akıtıyor. Çoluk çocuğun yüzü gülüyor. Tekir de memnun, Bobi de.

★★

— Evde bir dirhem su yok. Terkos kesildi, sucular "iyi su gelmiyor, yollar kar doldu,, diyorlar, saka: "Ben böyle buzlu yollarda su taşıyamam, can cümleden aziz,, dedi. Kar eritip içiyoruz. Dokunur mu acaba?

— Sana dokunur mu bilmem amma, kesene dokunacağı muhakkak. Terkos kesilmedi, senin saat donmuş olacak. Altmış kâğıttan aşağı tamir etmezler.

— Vayyy. Ne yapacağız şimdi? Acaba ısıtsak, üzerine kaynar su filân döksek yola gelmez mi dersin?

— Sakın ha.. Büsbütün berbat edersin. Olur ki kendi kendine çözülür de işlemeğe başlar Olmazsa altmış kâğıdı gözden çıkarmaktan başka çare yok.

— Şunun kestirmesi, sakayla dost olmanın yolunu bulalım desene.

★★

— Herife tam yarım saat yalvardım, bir kapkara ellerine sarılıp şapur şupur öpmediğim kaldı, yine de bir avuç kömür vermedi. Bereket karısına. Halime acıdı:

— Haydi 15 kuruş ver de sana ev den bir kilo kömür getireyim dedi. İyi kadınmış doğrusu..

— Çok safsın.. Ayol onlar karı koca satışı böyle yapıyorlar. Dükkânda kömür yok. Herif kömürü odunu eve depo etmiş. On beşten çuval çuval kömür, okkası dört kuruştan çeki çeki odun satıyor.

— Haber vermeli keratayı..

— Yel kayadan ne alır? Herif kitaba el basıp dükkânm kapısını ardına kadar açtı mı akan sular durur, dükkânda bir dirhem kömür, bir yonga odun yok. Adamın evindeki kömüre de karışamazsın ya.. Kışlığım diyor. Kimin evinde yok?..

★★

— Galatasaraydan Harbiyeye kadar on lira istedi.

— Polise gitseydin..

— Ben düşe kalka polise gidinciye kadar o vıjjj dedi, Taksimi boyladı. Bir başka şoföre yalvardık, "garaja çekiyorum, benzinim kalmadı,, dedi. yine insaflı imiş, sonunda beş liraya sulh olduk da beni Harbiyeye bırakıverdi.

— Yazık paraya. Ne kadarcık yol. Yürüyüverseydin..

— Yürüyüverseydim amma, beş kğıt yerine doktora belki de elli kâğıt verirdim, çektiğim ağrı sızı da caba.. Malûm ya, lâstik yok. Yalmkat ayakkabı kar suyunu sünger gibi çekiyor.. Kar suyu bu. İçeri giriyor da ciğere kadar işliyor alimallah..

★★

— Kar fıkaranın itibarını arttırdı. Yakası kürk paltolu beyler kahvelere döküldüler. Beş saatine iki lira gündelikle yalım yalım yalvarıp adam aradılar. İşsizlerin yüzü güldü vallahi.

— İtibar da lâf mı be. Bizim Sereminne on yıldır kırmızı araba işlemiyordu Kar başlar başlamaz trambay yolunun üstünde gelin gibi salınmıya başladılar. Balıkhanedeki çocukları bir göreydin. Gece dönüşte. Muşamba koltuklara bir kuruldular ki.. Biletçi de amma çiy adammış ha.. Beyazıtta çocuklara asılmaz mı? İlle de ineceksiniz diye. Ne o? Trambayı balık kokutuyorlarmış. Bobstil beylerim rahatsız oluyorlarmış. O hanım evlâdlarının burnuun hatırı için yenir nane mi bu be?.. Oğlanlar dayandılar, inmediler

— Parası ile değil mi, biz de meşki arabada gideriz. Rahatsız olurlarsa beylerim, tomofile pinsinler, dediler

★★

Kar birdenbire bastırdı, gafil avlandık. Tedarikli davranılsa bu kadar sıkıntı olmaz, karın biraz da zevki çıkarılırdı. Sebzeler, bostanlarda karar buza gömülü kaldı. Zerzevatçılar raflarda donmuş sebzeleri tutturabildiklerine sattılar. Terkos saatleri dondu, bir çok yerlerde borular patladı. Şoförler alabildiklerine insafsızlık yaptılar. En insaflısı, hakkından bir lira fazla almadan yerinden kımıldamadı. Tramvay idaresi büsbütün beceriksiz çıktı. Arabacılar bir arabaya dört, sırasına göre altı beygir bağlıyarak arabalarını işlettiler, halkın eşyasını, fırınların ununu taşıdılar da, tramvay idaresi kendi tuzunu bile taşıyamadı. Çok şükür dün lodos imdada yetişti, yollardaki karlar eridi, halk biraz rahat yürüyebildi. Fakat tramvay servislerini düzeltemediler. Harbiye - Aksaray tramvayları Yedikuleye, Kurtuluş - Beyazıt tramvayları Topkapıya, Maçka tramvayları Edirnekapıya, Topkapı tramvayları rasgele her tarafa işlemeğe devam ettiler. Bu işleyişte de intizam yoktu. Kâh yarım saatte bir, kâh kırk beş dakikada bir.

Bu karda, kışta en iyi servis yapan mezbaha idaresiyle, değirmenler ve fırınlar oldu. Halk bol bol ekmek ve et buldu. Balık da imdada yetisince açlık korkusu kalmadı. Eğer kömür bulmak da mümkün olsaydı hemen hemen bu kıştan tramvay yolcularından başka kimseler şikâyet etmezdi

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Ekmeği Tartıp Satmalı

Yazan: ULUNAY

Dün gazetelerden birinde "hileli ekmek satan,, bir fırıncının bir ay hapse mahkûm olduğunu okudum.

Hileli ekmek, bizim nedense bir türlü düzeltemediğimiz acayip bir meseledir. Bunu son haftalar zarfında fırınların önünde gördüğümüz kalabalıktan ilham alarak yazıyoruz, zannedilmesin. Bütün dünya işlerinin çığırından çıktığı bir zamanda, bizde de böyle ufak tefek intizamsızlık serpintisi olabilir. Gazetelerin dediği gibi halk, ufak bir endişeye kapılarak iki üç günlük ekmeği birden almağa kalkınca tabiatiyle bir tökesleme hâsıl oluyor, başka memleketlerin durumlarını göz önüne getirince böyle ârızaları büyültmeği doğru bulmuyorum Benim bahsetmek istediğim cihet ekmek meselesinde yapılabilecek hileyi önlemektir. Asıl itina edilecek nokta budur. Yoksa hile yapmağı gözüne alan bir fırıncının bir ay hapse mahkûm olması hiç bir şey ifade etmez; çünkü adının yanına hilekârlık damgasını vurdurmağa razı olan bir esnaf işin mânevî lekesini yüklenmeğe katlanmış demektir. Ona bir değil bir çok aylık hapis cezaları bile Karakulak suyu gibi hafif gelir.

Bir ay hapse yirmi lira para cezasına mahkûm edilen fırıncı, ekmek ununa yüzde beş nisbetinde çavdar karıştırmış. Bu ülenin belki zannolunduğu kadar kolaylıkla önüne geçilemez. Fakat bir ekmek hilesi vardır ki bunu önlemek gayet basittir. Bizde ekmek tartı ile değil, tane ile satılıyor. Her ekmeğin itibarî bir ağırlığı vardır. Meselâ bugün fırından alınan bir ekmeğin 950 gram olması lâzımdır. Elimize aldığımız o hamur hacminin bu ağırlıkta olduğunu dil ile ikrar ve kalp ile tasdik ediyoruz. Fakat acaba bu, böyle midir? Hiç birimizin cebinde portatif bir terazi yoktur. Ekmeği fırından alıp köşe başındaki bakkalda tarttıran meraklı da pek azdır. Evveldenberi böyle gözü kapalı alınan ekmeklerin bu ağırlıkta olduklarına bizi şüphe ettirecek bir çok icraata şahit olurduk. Meselâ birdenbire fırınlar basılır o zamanlar "komisyon çavuşu,, denilen belediye memurları ekmekleri tartar, eksik vezinlileri müsadere ederdi. Halbuki bu gibi güçlüklerin önüne geçmek için ekmeği tartı ile sattırmak kâfi idi. Ekmek alan müşteri fırına müracaat eder ve yarım kilo, bir kilo velhasıl ihtiyacı olduğu kadar ekmeği alabilir. Bunu o zamanlar yapmadığımıza şaşmam, fakat şimdi yapamadığımıza hayret ederim.

Bu suretle hamurkârları hacme uygun sikletlerde ekmek yapmak maharetinden, o lüzumsuz hünerden kurtarmış olacağız. Fırınlar müşteriye kesip, tartıp verecek olduktan sonra istedikleri büyüklükte ekmek çıkarmakta hürdürler

Bütün dünya ekmeği "lüks olmamak şartiyle,, tartı ile satar. Bizim bu kaidenin dışında kalmamızın sebebini çocukluğumdanberi yâni elli senedenberi anlıyamadım.

Mesele düşünülecek değil, derhal tatbik edilecek kadar önemlidir.

TEŞEKKÜR

Merhum OSMAN MURTEZA SEYNUR'un refikası, Seha Çelebi Seynur, Selim Osman Seynur, Nevide Rifat Edin'in anneleri, avukat Bay Hikmet Süleyman Güvenç, Mahmut Hamdi Güvenç ve Bayan Kâmile doktor Şadi Ergin'in hemşireleri Rifat Edin'in kain validesi, Kurmay Albay Avni Aynagöz, Rasim Çelebigil ve D. D. yollarî hareket müfettişi Fikret Şeynur'un yengeleri:

Bayan FATMA OSMAN Seynur

28-12-941 gecesi Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi kendisini sevenlerin, akraba ve taallûkatından müteşekkil büyük bir kalabalığm iştirakiyle 31 İlkkânun 1941 tarihinde kaldırılmış ve Teşvikiye camii şerifinde namazı kılındıktan sonra Şişli Asrî mezarlığında aile kabrine defnedilmiştir. Bu vesile ile merhumun ailesi, cenazeye iştirak etmek, uzaktan telgraf veya mektupla taziye lûtfunda bulunmak, çiçek göndermek tevecchünde bulunanlara şükranlarını takdimi gazetemizden rica etmiştir.

CENAZE MERASİMİ — Dünkü sayımızda irtihalini teessürle haber verdiğimiz, Kerim ve Mustafa Milâr'ın valdesi ve Necip Fazıl Kısakürek'in büyük valdesine ait cenaze bugün saat 10,30 da Cihangirde, Cihangir caddesi Tavukuçmaz yokuşu Egemen apartmanındaki dairesinden kaldırılarak Kabataş iskelesinden hareket edecek hususî vapurla Beylerbeyine götürülecek ve oradaki mezarlığa defnedilecektir.

ŞEHİR TİYATROSU

DRAM KISMI: Bu akşam saat 20.30 da O KADIN

KOMEDİ KISMI: Bu akşam saat 20.30 da OYUN IÇINDE OYUN

Bugün saat 14 de ÇOCUK OYUNU

Pek Yakında

Mevsimin en büyük filmi

BACK STREET

Baş Rollerde:

CHARLES BOYER VE Margaret Sullavan

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

BULMACA

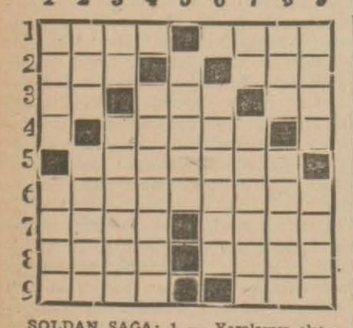

SOLDAN SAGA: 1 — Yaralayıcı alet — Dumanın çıktığı yer 2 — Bir sayı — Evin üstü 3 — Birnota— Işık verir — Bir nota 4 — Bir kız ismi 5 — Ters: Ispanyada bir saray 6 — Bir gün 7 — Erkek — Unf sahibi 8 — Bir erkek ismi — Ters: etmekten fiil 9 — Ceryan eder — Ters Bir Avrupa nehri.

UKAYRDAN AŞAGI: — 1 Hububat ölçüsü — Divan şiirlerinde çok geçen bir söz — 2 — Bir erkek adı — Ters: Kudurmaktan emir 3 — Bir nota — Bir harfi değişirse: kamara olur 4 — Davudun kitabı 5 — Budamaktan fiil 6 — Kemiyet 7 — Isim — Aleni olarak 8 — ePncerenin çerçevesine takılan — Bir şark yemeği 9 — Emreden — Ters: Bir erkek ismi.

DÜNKÜ BULMACA — SOLDAN SAGA: 1 — Baline — Re 2 — Adalî — Leş 3 — Kile — Fa 4 — Alâ — mi — Al 5 Re — Kinaye 6 — Lî — Tam 7 — Ters: ak — At — Ters: Ek 8 — Aş— Inek 9 — Yelkovan.

YUKARDAN AŞAGI: 1 — Bakara — Ay 2 — Adile — Ters: Eşk 3 — Lala — La 4 — ile — ki — ik 5 — Ters: in — Milâno 6 — Fin — Ten 7 — La — At —Terak 8 — Re — Ayak 9 Eşeleme.

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ
LÂBORATUARI

Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, cerahat, balgam, kazurat ve su tahlilâtı, ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı, kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini.

Divanyolu No. 113. Tel: 20981

FRENGİ VE

Belsoğukluğuna tutulmamak için EN İYİ İLÂÇ :

PROTEJİN dir

Her Eczanede 50 Kr. Satılır

Beyoğlu üçüncü sulh hukuk hâkimliğinden — 941/2238: Vasil Levert oğlu vekili avukat Anastas Evyenidis ve Andiripirim tarafından Balıklı has tanesi Hasan Tahsin Parsina ve saire aleyhlerine açılan izaleyi şuyu davasının muhakemesinde dava edilenlerden Pangaltı Osmanbey Şafak sokak Aydın apartmanının 11 No. sunda mukim Amelya ve Oraniyanın ikametgâhları meçhul bulunduğundan talep veçhile ilân tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakeme günü olan 22-1-942 günü saat 9,30 mahkemede hazır bulunmaları veya bir vekil göndermeleri aksi takdirde davanın giyaplarında görüleceği davetiye makamına kaim olmak üzere 15 gün müddetle ilân olunur.

KAYIP — Trabzon seyrü seferinden aldığım 159 numaralı şoför ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Yakup oğlu Ali Osman Ersan

KAYIP — 4228 plâkalı kamyonetinin plâkası her nasılsa zayi olduğundan plâkanın yenisi çıkarılacağından eski plâkanın hükmü olmadığı illâ olunur. SAMI

KAYIP — Istanbul emniyet müdürlüğünden aldığım 31-12767 numaralı ikamet tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır. Galata Necatibey caddesi 127 numarada Arnavut tebaasından MILITYADI

MİLLÎ PİYANGO

İkramiye Adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	30.000	30.000
4	10.000	40.000
6	5.000	30.000
40	2.000	80.000
120	1.000	120.000
160	500	80.000
1.200	100	120.000
1.200	20	60.000
8.000	10	80.000
160.000	2	320.000
170.731	...Yekûn...:	960:000

Yüz bilette 42,68 bilet KAZANACAK

Tam bilet 4, yarım bilet 2 liradır.

YENİ YIL. YENİ UFUK

Antalya Orman Çevirge Müdürlüğünden

1 — Antalya vilâyetinin Gündoğmuş kazasına bağlı hudutları şartnamede yazılı "Karadere Karpuz,. Devlet ormanından 4677 gayri mamûl metreküp çam ağacı bir sene içinde çıkarılmak üzere 24.12.941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle satışa çıkarılmıştır.

2 — Arttırma 13.1.942 tarihine müsadif Salı günü saat 15 de Antalya orman çevirge müdürlüğü binasında yapılacaktır.

3 — Çamın beher gayri mamûl metreküpü 490 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 1718 lira 80 kuruştur.

5 — Şartname ve mukavelename projeleri Ankarada Orman Umum Müdürlüğü ve Antalya Orman Çevirge Müdürlüğünde görülebilir.

6 — İsteklilerin Ticaret Odası vesikasiyle birlikte 13.1.942 günü muayyen saatten bir saat evvel teklif zarflariyle ihale komisyonuna müracaatları. (8)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası. Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 Lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	adet	1,000	Liralık	4,000	Lira	100	adet	50 Liralık	5,000 Lira
4	"	500	"	2,000	"	120	"	40 "	4,800 "
4	"	250	"	1,000	"	160	"	20 "	3,200 "
40	"	100	"	4,000	"				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 Liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

DEVA

KAŞELERİ: BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA VE BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER.

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Devlet Deniz Yolları İşletme İdaresi İlânları

7 İkincikânundan 11 İkincikânuna (Dahil) Kadar Muhtelif Hatlara Kalkacak Vapurların İsimleri ve Kalkış Gün ve Saatleri ve Kalkacakları Rıhtımlar

Karadeniz hattına	—	8-1-942 Perşembe postası yapılmıyacaktır.
Bartın hattına	—	Cumartesi 18,00 de (Anafarta) Sirkeci rıhtımından. NOT: İş'arı ahire kadar haftada bir posta yapılacaktır ve bu posta İneboluya kadar gidecektir.
Mudanya hattına	—	Çarşamba ve Perşembe ve Cuma 16.00 da (Marakaz), Cumartesi 14,00 de (Trak) ve Pazar 9,50 de (Marakaz). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	—	Çarşamba ve Cuma 8.15 te (Trak). Galata rıhtımından, ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20,00 de (Ülgen) Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Cuma 19,00 da (Bursa). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 12,00 de (Mersin). Sirkeci rıhtımından.
İzmir Birinci Sürat	—	Pazar 13,00 de (İzmir). Galata rıhtımından. NOT: Gidiş ve dönüşte Gelibolu ve Çanakkaleye uğrayacaktır.
İzmit, İmroz ve Ayvalık postaları	—	İş'arı ahire kadar İzmit ve İmroz postaları yapılmıyacaktır. Ayvalik postası haftada bir yapılacaktır. Bir hafta Çarşamba günü kalkacak posta Ayvalıktan dönecek ve müteakip hafta Cumartesi günü kalkacak posta İzmirden dönecektir.

* *

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir:

Galata Baş Acenteliği	—	Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube "	—	Galata rıhtımı Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci " "	—	Sirkeci, Yolcu Salonu	22740

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

Pazarlıkla İnşaat İlânı

A — Kapalı zarf usulü ile 5.1.1942 de ihalesi mukarrer 14997 lira 35 kuruş keşif bedelli Beykoz Gençlik kulübü inşaatına talip zuhur etmediğinden pazarlık suretiyle yaptırılmasına karar verilmiştir.

B — Pazarlık 17.1.1942 Cumartesi günü saat 11 de Taksimde Sıra servilerde İstanbul bölgesi binasında toplanacak hususi komisyonda yapılacaktır.

C — Bu işe ait fenni evrak ve proje her gün 75 kuruş mukabilinde bölge muhasebe servisinden alınabilir.

D — İsteklilerin en az bir taahhütte 10,000 liralık yeni ve müstakil bir bina işi yaptıklarına dair İstanbul vilâyetinden ihale gününden asgarî üç gün evvel müracaatla alacakları ehliyet kâğıdı ile 1124 lira 78 kuruşluk teminat akçesi ve 1941 yılına ait Ticaret Odası vesikası ile birlikte tekliflerini yukarda yeri ve saati yazılı günde toplanacak komisyona yapmaları lüzumu ilân olunur. (112)

İktısat Vekâletinden:

İzmir vilâyetinin merkez kazasın a bağlı Cumaovası nahiyesinin Sandı köyünde bulunan Linyit madeninin imtiyazı İcra Vekilleri Heyetinin 11.11.941 tarihli ve 2/16808 numaralı kararıyle ve 99 yıl müddetle müteharrisi profesör kimyager Mustafa Hakkı Nalçacı uhdesine ihale kılınmıştır. (106)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Kadın ve doğum kliniğine yaptırılacak 10758 lira muhammen bedelli tahta eşya 22.1.1942 Perşembe günü saat 15 te rektörlükte kapalı zarfla ihale edilecektir.

Zarflarısaat 14 te rektörlüğe verilmesi lâzımdır. Liste ve şartname rektörlükte görülür. (87)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Hava Müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır

Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanla gösterecekleri ehliyete göre 50 — 120 lira arasındadır Talip lerin dilekleri ile Hava Müsteşarlığına müracaatları (9310) (11054)

ÜÇ KURTARICI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf Hesapları 1942 İkramiye Plâm

Keşideler: 2 Şubat. 4 Mayıs. 3 Ağustos. 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İkramiyeleri

1	adet	2000	liralık	—2000,—	Lira	40	adet	100 liralık	—4000,— Lira
3	"	1000	"	—3000,—	"	50	"	50 "	—2500,— "
2	"	750	"	—1500,—	"	200	"	25 "	—5000,— "
3	"	500	"	—1500,—	"	200	"	10 "	—2000,— "
10	"	250	"	—2500,—	"				

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmeye Konulan İş:

1 — Manisa su işleri üçüncü şube müdürlüğü mıntakası dahilinde Marmara gölü seddesi ile Gediz nehri ve besleme kanaliyle boşaltma kanalı arasında takriben 13500 on üç bin beş yüz hektar genişliğindeki arazinin Nirengi şebekesine müstenit tesviye münhanili haritası ile şimal versanından sularını bu araziye akıtan Kemer, Çerkes, Poyraz, iki kofalı, Çapaçlî ve Adala derelerinin şeritvari haritalarının alınması işi muhammen keşif bedeli vahidi fiyat esası üzerinden 40500 liradır.

2 — Eksiltme 16.1.942 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumî su işleri fennî şartnamesiyle hususî ve fennî şartnameleri ve projeleri 2 lira 03 kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3037 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan en az 5000 hektarlık bir arazinin Takeometrelik haritasını muvaffakıyetle yapmış olduğuna dair vesika ile birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ıve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (9494 — 11257)

Beledive Sular İdaresinden:

Soğuklar şiddetle devam ediyor. Birçok abonelerimizin saatleri donDan patlıyor, saatlerini dondan korumak için tedbir almaları lüzumunu abonelerimize bir kere daha hatırlatırız. (48)

İstanbul Fiyat Mürakabe Komisyonundan

Buğday koruma vergisinin kaldırılması dolayısiyle (950) gramlık ve % 40 rütubetli ekmek fiyatının 15 kuruş 50 santim ve francala kilo fiyatının da 25 kuruş 50 santim olarak tesbit edildiği ilân olunur. (115)

Sahip ve neşriyat müdürü: Halil Lûtfi Dördüncü.
Gazetecilik ve neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

(Başı dünkü sayıda)

İKİ GÜNLÜK HİKÂYE

NASIL CESUR OLDUM?

Yazan: İsmail Kemalettin

Teyzem bir torbaya mısır ekmeği ve peynir koymuş, küçük bir bakraç yoğurt almıştı. Ben de baltayı omuzladım. Ormana girdik. Ağaçların, fundaların, çalıların arasında yürüdükçe geceye doğru gidiyorduk.

Köpeklerden biri -Karabaş- de bizimle beraber geliyordu. Teyzemle yanyana önümden yürüyorlardı. Balta omuzumu çökertecek gibi ağırlaşmıştı. Arada bir farkına varmadan hızlanıyor, teyzemin lâpçınlarına basıyordum. Üçüncüsünde başını çevirmeden:

— Ne oluyorsun? Diye sordu.

— Hiç! Dedim. Zavallı sesim tanınır halde değildi.

Tekrar ormanı hissettim. Yaprakları, sesleri ve karanlığıyle bana karşı düşmanca bir şeyler hazırlıyormuş gibi kımıldanıyordu.

Bir dere içine indik. Teyzem:

— Kasımda, çakır ineği canavar burada parçaladı, dedi, çakır inek iyi süt verirdi ama akşam dönmeyi sevmezdi. Gönünü burada yarı yarıya paralanmış buldu eniştem.

İnce bir patikadan dere boyunu takip ediyorduk. Dizlerim tuhaf bir yorgunlukla titryordu. Birine duyurmaktan korkarak, alçak sesle sordum:

— Neden kuyuyu bu kadar uzakta yaptınız teyze?.

— Uzak mı? Yok canım. Biraz aralık.. Gizli yakıyoruz. Ormancılar görürse ceza yazar. Kuytu yer lâzım.

Bir yerde su yatağ genişliyor, çakıllar ve ince kumlar, yıldız alacasında parlıyordu. Taşlara basarak karşıya geçtik. Derenin ötesi evlerden, insanlardan ve ışıklardan büsbütün uzak, yalnızlığa ve korkuya büsbütün yakındı.

Çalılar sıklaşmıştı. Yüzüme sürünüyor, omuzuma ve baltaya takılıyorlardı.

Nihayet teyzem bir çalı yığınını güç lükle aralayınca kömür kuyusu göründü.

Küçük bir kubbe gibi kapalı ve yumuşak duruyordu. Ötesinde berisinde kırmızı gözbebekleri yumulup açılıyordu. Teyzem:

— Bakı bazı yerleri nasıl açılmış, dedi. Kenarda duran küreklerden birini aldı, açılan yerleri toprakla örterken devam etti:

— Gece arada bir bakarsın. Böyle ateş görünen yerler olursa biraz toprak at. Ama şurada, yapraklarla karıştırılmış toprak vardır, onunla örtülür. Sabahleyin yolu kendi başına bulabilir misin?

— Bilmem.

— Ben gelir, seni alırım. Eniştenin burada yatak yeri olacak. İşte eski yamçı da ağaçta asılı. Üşürsen üstüne çek.

Teyzem yemek çıkını ile, yoğurt çanağını yere bırakarak gitti. Ayak seslerini bir müddet dinledim. Kömür kuyusu, ince ve müstehzi çıtırdılarla için için yanıyordu. Etrafa ve gök yüzüne bakmaya cesaret edemeden olduğum yerde dimdik duruyordum. İçimden, ağlamak, bağırmak teyzemin arkasından koşmak arzuları geliyordu.

Birdenbire ekmek çıkınının yanında bir hareket oldu. Sıçradım. Dizime dayadığım balta yere düştü.

Karabaş teyzemle beraber gitmemişti. Çömelerek başını okşamaya başladım. Kulaklarından tutup çektim, ot yatağın yanına götürdüm. Kenara oturdum. Karabaş da gidecek diye ödüm kopuyordu. Bir şeyle ağaca bağlamayı düşündüm. Havlaması ihtimali içimi titretiyordu. Tamamiyle kaybolmak lâzım geldiği, burada olduğumun farkına varılmaması icap ettiğini, daha emniyetli sayıyordum.

Aklıma ekmek çıkını geldi. Derhal açtım. "Karabaş gitmesin!„ diye küçük küçük lokmalar vermiye başladım. Hoşuna gitmesi için ekmek parçalarının üstüne peynir koyuyordum.

Karnı doyunca gözlerini yumarak, başını ön ayaklarının arasına yerleştirdi.

Ben de uyumuşum.

★ ★

Uyandığım zaman güneş doğmuştu. Karabaş ortada yoktu. Kömür kuyusu daha küçük, daha ehemmiyetsiz, daha sakin görünüyordu.

Korkunç bir neşe hissettim. Korktuğum zamanlar kendimden bu kadar şiddetle utanmamıştım.

Orman, gece ve yalnızlık bana hiç bir şey yapamamıştı.

O gecedenberi, kadınlar da dahil olduğu halde, hiç bir şeyden korkmuyorum.